

KINH ĐẠI PHƯƠNG QUANG PHẬT HOA NGHIÊM

PHẨM NHƯ LAI XUẤT HIỆN THỨ BA MƯƠI BẢY

(Hán bộ quyển năm mươi)

Bấy giờ đức Thế Tôn từ trong tướng bạch hào giữa chạng mào, phóng đại quang minh tên là Như Lai xuất hiện. Có vô lượng trăm ngàn ức na do tha a tăng kỳ quang minh làm quyến thuộc. Quang minh đó chiếu khắp mười phương tất cả thế giới tận hư không pháp giới, hữu nhiều bảy vòng, hiển hiện Như Lai vô lượng tự tại, giác ngộ vô số chúng Bồ Tát, chấn động tất cả thập phương thế giới, trừ diệt tất cả khổ ác đạo, chói che tất cả cung điện ma, hiển thị tất cả chư Phật Như Lai ngồi tòa Bồ Đề thành Đăng Chánh Giác và cùng tất cả đạo tràng chúng hội. Quang minh đó làm những sự như vậy rồi trở lại hữu nhiều chúng Bồ Tát nhập vào đỉnh đầu của Như Lai Tánh Khởi Diệu Đức Bồ Tát.

Lúc đó tất cả đại chúng trong đạo tràng này, thân tâm hơn hở rất hoan hỷ mà nghĩ rằng: Rất lạ ít có, nay đây đức Như Lai phóng đại quang minh tất sẽ diễn nói thậm thâm đại

pháp.

Như Lai Tánh Khởi Diệu Đức Bồ Tát, ở trên tòa liên hoa trịch bày vai hữu, quỳ gối hữu, chấp tay nhưt tâm hướng lên Phật mà nói kệ rằng:

Chánh giác công đức đại trí hiện
 Khắp đạt cảnh giới đến bỉ ngạn
 Đồng với tam thế chư Như Lai
 Vì thế nay tôi cung kính lễ
 Đã lên bờ cảnh giới vô tướng
 Mà hiện thân diệu tướng trang nghiêm
 Phóng ra ngàn quang minh ly cấu
 Phá dẹp quân ma đều hết sạch
 Mười phương bao nhiêu những thế giới
 Đều hay chấn động không có thừa
 Chưa từng kinh sợ một chúng sanh
 Thần lực đức Thiên Thệ như vậy
 Hư không pháp giới tánh bình đẳng
 Đã được như vậy mà an trụ
 Tất cả quần sanh vô số lượng
 Đều khiến dứt ác trừ những lỗi
 Khổ hạnh siêng nhọc vô số kiếp
 Thành tựu tối thượng đạo Bồ Đề

Ở các cảnh giới trí vô ngại
 Cùng tất cả Phật đồng thể tánh
 Đạo sư phóng ra quang minh này
 Chấn động mười phương các thế giới
 Đã hiện vô lượng sức thần thông
 Rồi lại trở vào nhập thân tôi
 Trong pháp quyết định khéo học được
 Vô lượng Bồ Tát đều đến nhóm
 Khiến tôi phát khởi lòng vấn pháp
 Thế nên nay tôi thỉnh Pháp Vương
 Nay chúng hội này đều thanh tịnh
 Khéo độ thoát được các thế gian
 Trí huệ vô biên không nhiễm trước
 Những bậc Hiền này đều về nhóm
 Lợi ích thế gian đáng Đạo Sư
 Trí huệ tinh tấn đều vô lượng
 Nay đem quang minh chiếu đại chúng
 Khiến tôi thỉnh hỏi pháp vô thượng
 Ai ở cảnh giới của Như Lai
 Mà hay chơn thiết khai diễn đủ?
 Ai là Pháp Trưởng Tử của Phật?
 Thế Tôn Đạo Sư xin hiển thị
 Bấy giờ đức Như Lai liền ở trong miệng phóng ra đại

quang minh tên là Vô ngại vô úy, có trăm ngàn ức a tăng kỳ quang minh làm quyến thuộc, chiếu khắp mười phương tất cả thế giới tận hư không pháp giới, hữu nhiều mười vòng, hiển hiện Như Lai các thứ tự tại, khai ngộ vô lượng những chúng Bồ Tát, chấn động tất cả mười phương thế giới, diệt trừ tất cả những khổ ác đạo, chói che tất cả những cung điện ma, hiển thị tất cả chư Phật Như Lai ngồi tòa Bồ Đề thành Đẳng Chánh Giác và đến tất cả chúng hội đạo tràng. Đại quang minh này làm những sự như vậy rồi trở lại hữu nhiều chúng hội Bồ Tát, nhập vào miệng của Phổ Hiền đại Bồ Tát. Đại quang minh nhập xong thời thân và tòa sư tử của Phổ Hiền Bồ Tát hơn lúc trước và hơn thân tòa của chư Bồ Tát gấp trăm lần, chỉ trừ tòa sư tử của Như Lai.

Như Lai Tánh Khởi Diệu Đức Bồ Tát hỏi Phổ Hiền đại Bồ Tát:

Thưa Phật tử! Đức Thế Tôn đã thị hiện thần biến quảng đại làm cho chúng Bồ Tát đều sanh hoan hỷ chẳng thể nghĩ bàn, thế gian chẳng biết được. Đó là thoại tướng gì?

Phổ Hiền đại Bồ Tát nói:

Phật tử! Thưở xưa, tôi thấy chư Như Lai Ứng Đẳng

Chánh Giác thị hiện thần biến quảng đại như vậy, liền nói pháp môn Như Lai xuất hiện. Cứ theo tôi suy gẫm: nay đức Như Lai hiện tướng này tất sẽ nói pháp môn đó.

Lúc Phổ Hiền Bồ Tát nói lời trên xong, tất cả đại địa thảy đều chấn động, xuất sanh vô lượng quang minh văn pháp.

Như Lai Tánh Khởi Diệu Đức Bồ Tát hỏi Phổ Hiền Bồ Tát:

Thưa Phật tử! Đại Bồ Tát phải thế nào để biết pháp xuất hiện của chư Phật Như Lai? Xin Phật tử nói cho. Vô lượng trăm ngàn ức na do tha chúng hội Bồ Tát này đều tu tịnh nghiệp đã lâu, niệm huệ thành tựu, đã đến bờ rốt ráo đại trang nghiêm, đủ tất cả hạnh oai nghi của Phật, chánh niệm chư Phật chưa từng quên mất, lòng đại bi quán sát tất cả chúng sanh, quyết định biết rõ thần thông cảnh giới của chư đại Bồ Tát, đã được thần lực của chư Phật gia hộ, hay thọ tất cả diệu pháp của Như Lai, đủ vô lượng công đức như vậy đều đến nhóm họp tại đây.

Phật tử đã từng ở chỗ vô lượng trăm ngàn ức na do tha Phật, thừa sự cúng dường, thành tựu diệu hạnh tối thượng của Bồ Tát, nơi môn tam muội đều được tự tại, vào chỗ bí mật của tất cả chư Phật, biết các Phật pháp, dứt những nghi lầm,

được thần lực của Phật gia hộ, biết căn khí của chúng sanh tùy theo sở thích của họ mà nói pháp chơn thiết giải thoát, tùy thuận Phật trí, diễn nói Phật pháp đến nơi bĩ ngạn, có vô lượng công đức như vậy.

Lành thay Phật tử! Xin nói pháp xuất hiện của Như Lai Đẳng Chánh Giác, những thân tướng, ngôn âm, tâm ý, cảnh giới, hạnh đã làm, thành đạo, chuyển pháp luân, nhẫn đến thị hiện nhập Đại Niết Bàn, thấy nghe thân cận được sanh thiện căn. Những sự như vậy xin Phật tử nói cho.

Như Lai Tánh Khởi Diệu Đức Bồ Tát muốn tuyên rõ nghĩa này bèn hướng về Phổ Hiền Bồ Tát mà nói kệ rằng:

Lành thay vô ngại đại trí huệ
 Khéo tỏ vô biên cảnh bình đẳng
 Nguyên nói công hạnh của chư Phật
 Đại chúng được nghe đều mừng rỡ
 Bồ Tát thế nào tùy thuận nhập
 Chư Phật Như Lai hiện ra đời
 Cảnh giới thân, ngữ, ý thế nào
 Và chỗ thật hành xin đều nói
 Thế nào chư Phật thành Chánh Giác?
 Thế nào Như Lai chuyển pháp luân?
 Thế nào Thiện Thệ nhập Niết Bàn?

Đại chúng được nghe lòng hoan hỉ
 Nếu có thấy Phật đại Pháp Vương
 Thân cận thêm lớn các thiện căn
 Xin nói những tạng công đức kia
 Chúng sanh thấy rồi được những gì?
 Nếu ai được nghe tên Như Lai
 Hoặc hiện tại thế hoặc Niết Bàn
 Nơi phước tạng kia sanh thâm tín
 Có những lợi gì xin tuyên nói
 Chúng Bồ Tát đây đều chấp tay
 Chiêm ngưỡng Như Lai, Ngài và tôi
 Cảnh giới biển công đức quảng đại
 Bực tịnh chúng sanh xin vì nói
 Xin dùng nhưn duyên và thí dụ
 Diễn nói diệu pháp nghĩa tương ưng
 Chúng sanh nghe rồi phát đại tâm
 Hết nghi trí sạch như hư không
 Như khắp trong tất cả cõi nước
 Chư Phật đã hiện thân trang nghiêm
 Nguyên dùng diệu âm và nhưn dụ
 Dạy Phật Bồ Đề cũng như kia
 Mười phương mười muôn những cõi nước
 Ưc na do tha vô lượng kiếp
 Như nay Bồ Tát chúng tập họp
 Nơi kia tất cả đều khó thấy
 Chư Bồ Tát đây đều cung kính

Nơi nghĩa vi diệu sanh khát ngưỡng
 Nguyên dùng tịnh tâm khai diễn đủ
 Pháp quảng đại Như Lai xuất hiện

Phổ Hiền đại Bồ Tát bảo Như Lai Tánh Khởi Diệu Đức Bồ
 Tát và đại chúng chư Bồ Tát:

Chư Phật tử! Chỗ này chẳng thể nghĩ bàn. Nghĩa là đức
 Như Lai Đẳng Chánh Giác, do vô lượng pháp mà được xuất
 hiện. Vì chẳng phải do một duyên, chẳng phải do một sự, Như
 Lai xuất hiện được thành tựu, mà do mười vô lượng trăm
 ngàn vô số sự mới được thành tựu. Những gì là mười?

Một là do quá khứ vô lượng Bồ Đề tâm nhiếp thọ tất cả
 chúng sanh làm thành.

Hai là do quá khứ vô lượng chí nguyện thanh tịnh thù
 thắng làm thành.

Ba là do quá khứ vô lượng đại từ đại bi cứu hộ tất cả
 chúng sanh làm thành.

Bốn là do quá khứ vô lượng hạnh nguyện tương tục làm
 thành.

Năm là do quá khứ vô lượng tu các phước trí tâm không
 nhàm đủ làm thành.

Sáu là do quá khứ vô lượng cúng dường chư Phật giáo hóa chúng sanh làm thành.

Bảy là do quá khứ vô lượng trí huệ phương tiện thanh tịnh đạo làm thành.

Tám là do quá khứ vô lượng thanh tịnh công đức tạng làm thành.

Chín là do quá khứ vô lượng trang nghiêm đạo trí làm thành.

Mười là do quá khứ vô lượng thông đạt pháp nghĩa làm thành.

Vô lượng a tăng kỳ pháp môn viên mãn như vậy làm thành Như Lai.

Chư Phật tử! Ví như Đại Thiên thế giới này, chẳng phải do một duyên, chẳng phải do một sự mà được thành tựu, phải do vô lượng duyên, vô lượng sự mới được thành. Những là nổi giăng mây lớn, tuôn xối mưa lớn, bốn thứ phong luân nổi tiếp làm sở y. Gì là bốn thứ?

Một tên là năng trì, vì hay trì đại thủy

Hai tên là năng tiêu, vì hay tiêu đại thủy

Ba tên là kiến lập, vì kiến lập tất cả xứ sở

Bốn tên là trang nghiêm, vì trang nghiêm phân bố đều thiện xảo.

Như trên đây đều do cộng nghiệp của chúng sanh và thiện căn của chư Bồ Tát phát khởi, làm cho tất cả chúng sanh trong đó đều tùy sở nghi mà được thọ dụng.

Vô lượng như duyên như vậy mới thành Đại Thiên thế giới. Pháp tánh như vậy không có sanh giả, không có tác giả, không có tri giả, không có thành giả, nhưng Đại Thiên thế giới vẫn được thành tựu.

Cũng vậy, Như Lai xuất hiện chẳng phải do một duyên, chẳng phải do một sự mà được thành tựu, phải do vô lượng duyên vô lượng sự mới thành tựu được. Những là từng ở chỗ Phật quá khứ lắng nghe thọ trì đại pháp vân, đại pháp võ. Do đây có thể khởi Như Lai bốn thứ đại trí phong luân:

Một là đại trí phong luân đà la ni niệm trì chẳng quên, vì hay trì tất cả đại pháp vân đại pháp võ của Như Lai.

Hai là đại trí phong luân xuất sanh chỉ quán, vì hay tiêu diệt tất cả phiền não

Ba là đại trí phong luân hồi hướng thiện xảo, vì hay thành tựu tất cả thiện căn.

Bốn là đại trí phong luân xuất sanh ly cấu sai biệt trang nghiêm, vì khiến quá khứ những chúng sanh được hóa độ, thiện căn của họ thanh tịnh, thành tựu sức thiện căn vô lậu của Như Lai.

Đức Như Lai thành Đẳng Chánh Giác như vậy, pháp tánh như vậy, vô sanh vô tác mà được thành tựu.

Đây là tướng xuất hiện thứ nhất của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Đại Thiên thế giới lúc sắp thành, mây lớn tuôn mưa gọi là hồng chú. Tất cả phương xứ chẳng thể thọ, chẳng thể trì, chỉ trừ Đại Thiên thế giới lúc sắp thành.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác nổi đại pháp vân, tuôn đại pháp vũ, gọi là thành tựu Như Lai xuất hiện, tất cả hàng Nhị thừa tâm chí hẹp kém không thọ được, không trì được, chỉ trừ sức tâm tương tục của chư đại Bồ Tát.

Đây là tướng xuất hiện thứ hai của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác, đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như chúng sanh vì do nghiệp lực, mây lớn tuôn mưa, đến không từ đâu, đi không về đâu.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác, do sức thiện căn của chư Bồ Tát, nổi đại pháp vân, tuôn đại pháp vũ, cũng đến không từ đâu, đi chẳng đến đâu.

Đây là tướng xuất hiện thứ ba của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác, đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như mây lớn tuôn xối mưa lớn. Trong Đại Thiên thế giới tất cả chúng sanh không biết được số. Nếu muốn tính đếm, chỉ lường phát cuồng. Duy có Ma Hê Thủ La, chủ của Đại Thiên thế giới, do sức thiện căn đã tu từ quá khứ, nhẫn đến một giọt đều biết rõ cả.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác nổi đại pháp vân, tuôn đại pháp vũ, tất cả chúng sanh, Thanh Văn, Duyên Giác đều không biết được.

Nếu muốn nghĩ lường tâm ấy cuồng loạn. Chỉ trừ đại Bồ Tát, chủ của tất cả thế gian, do sức giác huệ đã tu từ quá khứ, nhẫn đến một văn một câu nhập vào tâm chúng sanh đều biết rõ cả.

Đây là tướng xuất hiện thứ tư của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác. Đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như lúc mây lớn tuôn mưa, có

mây lớn mưa lớn tên là năng diệt, diệt được hỏa tai. Có mây lớn mưa lớn tên là năng khởi, hay khởi đại thủy. Có mây lớn mưa lớn tên là năng chỉ, hay ngăn đại thủy. Có mây lớn mưa lớn tên là năng thành, hay thành tất cả các báu ma ni. Có mây lớn mưa lớn tên phân biệt, hay phân biệt Tam thiên Đại thiên thế giới.

Cũng vậy, đức Như Lai xuất hiện nổi đại pháp vân, tuôn đại pháp vũ. Có đại pháp vũ tên là năng diệt, hay diệt tất cả phiền não chúng sanh. Có đại pháp vũ tên là năng khởi, hay khởi tất cả thiện căn của chúng sanh. Có đại pháp vũ tên là năng chỉ, hay ngăn kiến hoặc của tất cả chúng sanh. Có đại pháp vũ tên là năng thành, hay thành tất cả trí huệ pháp bửu. Có đại pháp bửu tên là phân biệt, phân biệt tất cả tâm sở thích của chúng sanh.

Đây là tướng xuất hiện thứ năm của đức Như Lai, đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như mây lớn tuôn nước đồng một vị mà tùy những chỗ mưa có vô lượng sai biệt.

Cũng vậy, đức Như Lai xuất hiện tuôn đại bi pháp thủy đồng một vị mà tùy sở nghi thuyết pháp có vô lượng sai biệt.

Đây là tướng xuất hiện thứ sáu của đức Như Lai, đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Đại Thiên thế giới, lúc mới bắt đầu thành, trước hết thành cung điện của trời cõi Sắc, kế đến thành cung điện của trời cõi Dục, kế đến thành chỗ ở của loài người và những loài khác.

Cũng vậy, đức Như Lai xuất hiện, trước hết khởi những hạnh trí huệ Bồ Tát, kế khởi những hạnh trí huệ Duyên Giác, kế khởi những hạnh trí huệ thiện căn Thanh Văn, kế khởi những hạnh trí huệ thiện căn hữu vi của các chúng sanh khác.

Như mây lớn tuôn nước một vị, vì theo thiện căn của chúng sanh sai khác nên khởi các loại cung điện chẳng đồng.

Đại bi pháp vũ nhứt vị của Như Lai tùy căn khí của chúng sanh mà có sai khác.

Đây là tướng xuất hiện thứ bảy của đức Như Lai, đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như lúc thế giới ban đầu sắp thành, có đại thủy khởi đầy khắp Đại Thiên thế giới, sanh hoa sen lớn tên là Như Lai xuất hiện công đức bửu trang nghiêm, che khắp trên mặt nước, ánh sáng chiếu tất cả thế giới mười

phương. Lúc đó Ma Hê Thủ La và Tịnh Cư Thiên thấy hoa sen đó, liền quyết định biết trong kiếp này có bao nhiêu đức Phật như vậy xuất thế.

Bấy giờ trong đó có phong luân nổi lên tên là Thiên tịnh quang minh hay làm thành cung điện chư Thiên cõi Sắc. Lại có phong luân tên là Tịnh quang trang nghiêm hay thành cung điện chư Thiên cõi Dục. Lại có phong luân tên là Kiên mật vô năng hoại hay thành những đại và tiểu Luân Vi Sơn cùng Kim Cang Sơn. Lại có phong luân tên là Thăng cao hay thành núi Tu Di. Lại có phong luân tên là Bất động hay thành mười núi lớn là núi Khư Đà la, núi Tiên Nhơn, núi Phục Ma, núi Đại Phục Ma, núi Trì Song, núi Di Dân Đà La, núi Mục Chơn Lân Đà, núi Ma Ha Mục Chơn Lân Đà, Hương Sơn và Tuyết Sơn. Có phong luân tên là An trụ hay thành đại địa. Có phong luân khởi tên là Trang Nghiêm hay thành cung điện của Địa thiên, Long cung, Càn Thát bà cung. Có phong luân khởi tên là Vô tận tạng hay thành tất cả đại hải trong Đại thiên thế giới. Có phong luân khởi tên là Phổ quang minh tạng hay thành những ma ni bửu trong Đại Thiên thế giới. Có phong luân khởi tên là Kiên cố căn hay thành tất cả Như Ý thọ.

Mây lớn tuôn mưa một thứ nước đồng một vị không có sai khác. Do chúng sanh thiện căn chẳng đồng nên phong luân chẳng đồng. Phong luân sai khác nên thế giới sai khác.

Cũng vậy, Như Lai xuất hiện đầy đủ thiện căn công đức, phóng quang minh đại trí vô thượng tên là trí bất tư nghì chẳng dứt Như Lai chủng, chiếu khắp tất cả thế giới mười phương, thọ Như Lai quán đánh ký cho chư Bồ Tát sẽ thành Chánh Giác xuất hiện ra đời.

Chư Phật tử! Như Lai xuất hiện lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Thanh tịnh ly cấu hay thành Phật trí vô lậu vô tận.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Phổ Chiếu hay thành Trí bất tư nghì Như Lai khắp vào pháp giới.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Trì Phật chủng tánh hay thành Sức chẳng khuynh động của Như Lai.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Hoánh xuất vô năng hoại hay thành Trí vô úy, vô hoại của Như Lai.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Nhứt thiết thần thông hay thành Những pháp bất cộng nhứt thiết chủng trí của Như Lai.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Xuất sanh biến hóa hay thành Trí chẳng hư mất của Như Lai khiến người thấy nghe thân cận sanh thiện căn.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Phổ tùy thuận hay thành Thân trí huệ phước đức của Như Lai, vì tất cả chúng sanh mà làm lợi ích.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Bất khả cứu cánh hay thành Diệu trí thậm thâm của Như Lai, tùy chỗ khai ngộ làm cho Tam bảo chủng vĩnh viễn chẳng đoạn tuyệt.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Chủng chủng trang nghiêm hay thành Thân tướng hảo trang nghiêm của Như Lai, khiến tất cả chúng sanh đều hoan hỷ.

Lại có quang minh đại trí vô thượng tên là Bất khả hoại hay thành Thọ mạng thù thắng vô tận đồng với hư không giới pháp giới của Như Lai.

Chư Phật tử! nước một vị đại bi của Như Lai không có phân biệt, vì các chúng sanh sở thích chẳng đồng, căn tánh đều khác nên khởi nhiều thứ phong luân sai khác, khiến các Bồ Tát thành tựu pháp Như Lai xuất hiện.

Tất cả Như Lai đồng một thể tánh, trong đại trí phong

luân xuất sanh các thứ trí huệ quang minh.

Chư Phật tử phải biết, đức Như Lai ở nơi một vị giải thoát, xuất sanh vô lượng bất tư nghì các thứ công đức. Chúng sanh nghĩ rằng đây là thần lực của Như Lai tạo ra.

Chư Phật tử! Đây chẳng phải thần lực của Như Lai tạo ra.

Chư Phật tử! Chẳng bao giờ có nhân đến một Bồ Tát chẳng ở nơi chỗ Phật từng gieo căn lành mà có thể được ít phần trí huệ của Như Lai. Chỉ do sức oai đức của chư Phật khiến các chúng sanh đủ công đức của Phật. Mà đức Phật Như Lai không phân biệt, không thành, không hoại, không có tác giả, cũng không có pháp làm.

Đây là tướng xuất hiện thứ tám của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Như y hư không khởi bốn phong luân hay giữ lấy thủy luân: một tên là an trụ, hai tên là thường trụ, ba tên là cứu cánh, bốn tên là kiên cố.

Bốn phong luân này hay giữ lấy thủy luân. Thủy luân hay giữ lấy đại địa cho khỏi tan hư.

Vì thế nên nói địa luân y nơi thủy luân, thủy luân y nơi phong luân, phong luân y nơi hư không, hư không không chỗ

y. Dầu không chỗ y mà hư không có thể làm cho Đại Thiên thế giới được an trụ.

Cũng vậy, Như Lai xuất hiện y nơi quang minh vô ngại huệ phát khởi bốn thứ đại trí phong luân của Phật hay giữ lấy thiện căn của tất cả chúng sanh.

Một là đại trí phong luân nhiếp khắp chúng sanh đều làm cho hoan hỷ.

Hai là đại trí phong luân kiến lập chánh pháp khiến các chúng sanh đều sanh ưa thích.

Ba là đại trí phong luân giữ gìn thiện căn của tất cả chúng sanh.

Bốn là đại trí phong luân đủ tất cả phương tiện thông đạt vô lậu giới.

Chư Phật Thế Tôn đại từ cứu hộ tất cả chúng sanh, đại bi độ thoát tất cả chúng sanh, đại từ đại bi lợi ích khắp cả. Nhưng đại từ đại bi y đại phương tiện thiện xảo. Phương tiện thiện xảo y Như Lai xuất hiện. Như Lai xuất hiện y vô ngại huệ quang minh. Vô ngại huệ quang minh không chỗ y.

Đây là tướng xuất hiện thứ chín của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác. Đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Đại Thiên thế giới đã thành tựu rồi, nhiều ích vô lượng chúng sanh. Những loài thủy tộc được lợi ích nơi nước. Lục địa chúng sanh được lợi ích nơi đất liền. Cung điện chúng sanh được lợi ích nơi cung điện. Hư không chúng sanh được lợi ích nơi hư không.

Cũng vậy, Như Lai xuất hiện nhiều thứ lợi ích cho vô lượng chúng sanh. Những là người thấy Phật sanh hoan hỷ thời được lợi ích nơi sự hoan hỷ. Kẻ an trụ nơi tịnh giới thời được lợi ích nơi tịnh giới. Kẻ trụ nơi các thiền định và môn vô lượng thời được lợi ích nơi Thánh xuất thế đại thần thông. Kẻ trụ pháp môn quang minh thời được lợi ích như quả chẳng hoại. Kẻ trụ vô sở hữu quang minh thời được lợi ích tất cả pháp chẳng hoại. Vì thế nên nói rằng đức Như Lai xuất hiện lợi ích tất cả vô lượng chúng sanh.

Đây là tướng xuất hiện thứ mười của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác, đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát biết Như Lai xuất hiện thời biết vô lượng, vì biết thành tựu vô lượng. Thời biết quảng đại, vì biết cùng khắp mười phương. Thời biết không lai khứ, vì biết lìa sanh, trụ, diệt. Thời biết vô hành, vô sở hành, vì biết lìa tâm

ý thức. Thời biết không thân, vì biết như hư không. Thời biết bình đẳng, vì biết tất cả chúng sanh đều vô ngã. Thời biết vô tận, vì biết khắp tất cả cõi vô tận. Thời biết vô thối, vì biết tận hậu tế không đoạn tuyệt. Thời biết vô hoại, vì biết Như Lai trí không có đối đãi. Thời biết vô nhị, vì biết bình đẳng quán sát hữu vi và vô vi. Thời biết tất cả chúng sanh đều được lợi ích, vì bốn nguyện hồi hướng tự tại đầy đủ.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn tuyên lại nghĩa này mà nói kệ rằng:

Thập Lực Đại Hùng vô thượng nhứt
 Ví như hư không vô đẳng đẳng
 Cảnh giới quảng đại chẳng lường được
 Công đức thứ nhứt siêu thế gian
 Thập Lực công đức vô biên lượng
 Tâm ý tư lương chẳng đến được
 Một pháp môn của đức Thế Tôn
 Chúng sanh ức kiếp chẳng biết được
 Mười phương quốc độ nghiền làm trần
 Hoặc có tính đếm biết số đó
 Công đức bằng một lông của Phật
 Ngàn muôn ức kiếp không nói được
 Như người cầm thước đo hư không
 Lại có người theo tính số thước

Biên tế hư không chẳng thể được
 Cảnh giới Như Lai cũng như vậy
 Hoặc có người trong khoảng sát na
 Biết được tâm chúng sanh ba thuở
 Dầu nhiều kiếp bằng số chúng sanh
 Chẳng biết được một niệm của Phật
 Ví như pháp giới khắp tất cả
 Chẳng thấy lấy được, làm tất cả
 Cảnh giới thập lực cũng như vậy
 Khắp tất cả, chẳng phải tất cả
 Chơn như ly vọng hằng tịch tịnh
 Không sanh không diệt khắp tất cả
 Cảnh giới của Phật cũng như vậy
 Thể tánh bình đẳng chẳng tăng giảm
 Như thiệt tế mà chẳng phải tế
 Khắp tại tam thế cũng chẳng khắp
 Cảnh giới Như Lai cũng như vậy
 Khắp tại tam thế đều vô ngại
 Pháp tánh không làm không biến đổi
 Dường như hư không vốn thanh tịnh
 Chư Phật tánh tịnh cũng như vậy
 Bốn tánh phi tánh rời có không
 Pháp tánh chẳng ở nơi ngôn luận
 Rời hẳn ngôn thuyết hằng tịch diệt
 Cảnh giới thập lực tánh cũng vậy
 Tất cả văn từ chẳng biện được

Biết rõ các pháp tánh tịch diệt
 Như chim bay không chẳng có dấu
 Do bốn nguyện lực hiện sắc thân
 Khiến thấy Như Lai đại thần biến
 Có ai muốn biết Phật cảnh giới
 Phải tịnh ý mình như hư không
 Xa lìa vọng tưởng rời chấp lấy
 Khiến tâm hướng đến đều vô ngại
 Vì thế Phật tử phải khéo nghe
 Tôi dùng chút dụ rõ Phật cảnh
 Thập lực công đức chẳng lường được
 Vì ngộ chúng sanh nay lược nói
 Đạo sư đã hiện nơi thân nghiệp
 Ngữ nghiệp, tâm nghiệp các cảnh giới
 Chuyển diệu pháp luân nhập Niết Bàn
 Tất cả căn lành nay tôi nói
 Ví như thế giới mới an lập
 Chẳng phải một duyên mà thành được
 Vô lượng phương tiện nhiều hơn duyên
 Làm thành Đại Thiên thế giới này
 Như Lai xuất hiện cũng như vậy
 Vô lượng công đức mới được thành
 Sát trần tâm niệm còn biết được
 Thập lực sanh hơn chẳng lường được
 Ví như kiếp sơ mây tuôn mưa
 Mà khởi bốn thứ đại phong luân

Chúng sanh thiện căn Bồ Tát lực
 Thành Đại Thiên này đều an trụ
 Thập lực pháp vân cũng như vậy
 Khởi trí phong luân ý thanh tịnh
 Xưa các chúng sanh đã hồi hướng
 Đạo Sư khiến thành quả vô thượng
 Như có mưa to hiệu hồng chú
 Không có nơi nào dung thọ được
 Chỉ trừ thế giới lúc sắp thành
 Hư không thanh tịnh sức gió lớn
 Như Lai xuất hiện cũng như vậy
 Khắp mưa pháp vũ đầy pháp giới
 Những kẻ ý liệt không thọ được
 Chỉ trừ tâm thanh tịnh quảng đại
 Ví như trên không tuôn mưa lớn
 Không từ đâu đến không đi đâu
 Tác giả, thọ giả cũng đều không
 Như vậy tự nhiên khắp thấm ướt
 Thập lực pháp vũ cũng như vậy
 Không khứ, không lai, không tạo tác
 Bốn hạnh làm hơn sức Bồ Tát
 Tất cả đại tâm đều nghe lãnh
 Ví như mây to tuôn mưa lớn
 Không ai đếm được số giọt mưa
 Chỉ trừ Ma Hê Thủ La Thiên
 Đủ sức công đức đều biết rõ

Thiện Thệ pháp vũ cũng như vậy
 Tất cả chúng sanh không lường được
 Chỉ trừ đấng Tự Tại thế gian
 Như trong bàn tay xem thấy rõ
 Ví như mây to tuôn mưa lớn
 Hay diệt, hay khởi, cũng hay dứt
 Tất cả trần bửu đều hay thành
 Đại Thiên mọi vật đều sai khác
 Thập lực pháp vũ cũng như vậy
 Diệt ác, khởi lành, dứt kiến chấp
 Báu nhưt thiết trí đều khiến thành
 Chúng sanh sở thích đều sai khác
 Ví như trên không mưa một vị
 Tùy chỗ được mưa đều chẳng đồng
 Tánh của mưa kia không phân biệt
 Nhưng tùy vật khác, tất như vậy
 Như Lai pháp vũ chẳng một khác
 Bình đẳng tịnh tịnh là phân biệt
 Nhưng tùy sở hóa nhiều loại khác
 Tự nhiên vô biên tướng như vậy
 Ví như thế giới lúc mới thành
 Trước thành Sắc giới thiên cung điện
 Kế Dục thiên cung, kế đến người
 Cung Càn thát bà thành sau rốt
 Như Lai xuất hiện cũng như vậy
 Trước khởi vô biên Bồ Tát hạnh

Kế độ Duyên Giác ưa tịch diệt
 Kế chúng Thanh Văn, đến chúng sanh
 Chư Thiên mới thấy đìem liên hoa
 Vui mừng biết Phật sẽ xuất thế
 Do nước, sức gió khởi thế gian
 Cung điện núi sông đều thành lập
 Như Lai thiện lực đại quang minh
 Khéo thọ ký cho chư Bồ Tát
 Bao nhiêu trí luân thế đều sạch
 Đều hay khai thị các Phật pháp
 Ví như rừng cây nương đất có
 Đất nương nơi nước chẳng tan hư
 Nước nương phong luân, phong nương không
 Mà hư không kia không nương dựa
 Tất cả Phật pháp nương từ bi
 Từ bi lại nương phương tiện lập
 Phương tiện nương trí, trí nương huệ
 Thân vô ngại huệ không chỗ nương
 Ví như thế giới đã thành lập
 Tất cả chúng sanh được lợi ích
 Loài ở đất, ở nước, hư không
 Hai chân, bốn chân đều được lợi
 Pháp Vương xuất hiện cũng như vậy
 Tất cả chúng sanh đều được nhờ
 Nếu có thấy nghe và thân cận
 Đều khiến trừ diệt những hoặc não

Như Lai xuất hiện pháp vô biên
 Thế gian mê lầm chẳng biết được
 Vì muốn khai ngộ những hàm thức
 Trong không ví dụ mà nó dụ
 Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải như thế nào mà thấy thân
 của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác?

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải ở vô lượng xứ mà thấy thân
 Như Lai. Vì chư đại Bồ Tát chẳng nên ở một pháp, một sự, một
 thân, một quốc độ, một chúng sanh mà thấy Như Lai, phải
 khắp tất cả nơi thấy Như Lai.

Ví như hư không đến khắp tất cả chỗ sắc phi sắc, chẳng
 phải đến chẳng phải chẳng đến. Vì hư không chẳng có thân.

Cũng vậy, thân Như Lai khắp tất cả chỗ, khắp tất cả
 chúng sanh, khắp tất cả pháp, khắp tất cả quốc độ, chẳng phải
 đến chẳng phải chẳng đến. Vì thân Như Lai là không có thân.
 Vì chúng sanh mà thị hiện thân Phật.

Đây là tướng thứ nhất của thân Như Lai. Chư Đại Bồ Tát
 phải thấy như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như hư không rộng rãi chẳng
 phải sắc mà hay hiển hiện tất cả sắc. Nhưng hư không kia
 không có phân biệt cũng không hý luận.

Thân của Như Lai cũng vậy. Vì do trí quang minh khắp chiếu sáng làm cho tất cả chúng sanh, thế gian, xuất thế gian, các nghiệp thiện căn đều được thành tựu. Nhưng thân Như Lai không có phân biệt cũng không hý luận. Vì từ xưa đến nay, tất cả chấp trước, tất cả hý luận đều đã dứt hẳn.

Đây là tướng thứ hai của thân Như Lai. Chư Đại Bồ Tát phải thấy như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như mặt nhật mọc lên, vô lượng chúng sanh ở Diêm Phù Đề được lợi ích. Nhưng là phá tối làm sáng, biến ướt thành khô, sanh trưởng cỏ cây, thành thực lúa mạ, chói suốt hư không, hoa sen nở xoè, người đi thấy đường, kẻ ở nhà xong công việc. Vì mặt nhật khắp phóng vô lượng quang minh.

Như Lai trí nhật cũng như vậy, dùng vô lượng sự khắp lợi ích chúng sanh. Nhưng là diệt ác sanh lành, phá ngu làm trí, đại từ cứu hộ, đại bi độ thoát, làm cho họ tăng trưởng căn, lực, giác phần, khiến sanh lòng tin sâu chắc, bỏ lìa tâm ô trước, khiến kẻ thấy nghe chẳng hư như quả, khiến được thiên nhân thấy chỗ thọ sanh sau khi chết, khiến tâm vô ngại chẳng hư căn lành, khiến trí tỏ sáng mau nở giác hoa, khiến họ phát

tâm thành tựu bốn hạnh. Vì thân mặt nhật trí huệ quảng đại của Như Lai phóng vô lượng quang minh chiếu sáng khắp nơi.

Đây là tướng thứ ba của thân Như Lai, chư đại Bồ Tát phải thấy như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như mặt nhật mọc lên, trước hết chiếu những núi lớn như núi Tu Di v.v... , kế chiếu hắc sơn, kế chiếu cao nguyên, sau rốt chiếu khắp đại địa. Mặt nhật chẳng nghĩ rằng ta trước chiếu đây rồi sau sẽ chiếu nơi kia. Chỉ do núi và mặt đất có cao và thấp nên chiếu có trước và sau.

Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác cũng như vậy. Thành tựu vô biên pháp giới trí luân, thường phóng vô ngại trí huệ quang minh. Trước chiếu chư đại Bồ Tát, kế chiếu Duyên Giác, kế chiếu Thanh Văn, kế chiếu chúng sanh có thiện căn quyết định, tùy theo tâm khí của họ mà thị hiện trí quảng đại, sau rốt chiếu khắp tất cả chúng sanh, nhẫn đến kẻ tà định cũng chiếu đến để làm nhơn duyên lợi ích thưở vị lai khiến họ được thành thực.

Nhưng đức Như Lai Đại Trí Nhật Quang chẳng nghĩ rằng, ta phải chiếu Bồ tát đại hạnh, nhẫn đến sau rốt sẽ chiếu tà định chúng sanh. Chỉ phóng trí quang bình đẳng chiếu khắp, vô ngại, vô chướng, vô phân biệt.

Chư Phật tử! Ví như mặt nhật, mặt nguyệt, tùy thời xuất hiện, núi lớn, hang tối chiếu khắp không riêng tư.

Như Lai trí huệ cũng như vậy, chiếu khắp tất cả không có phân biệt. Tùy theo chúng sanh căn khí, sở thích không đồng mà trí huệ quang minh có nhiều thứ khác nhau.

Đây là tướng thứ tư của thân Như Lai, Đại Bồ Tát phải thấy như vậy.

Lại nữa, Chư Phật tử! Ví như mặt nhật mọc lên, những kẻ sanh manh vì không nhãn căn nên trọn không thấy. Dầu không thấy, nhưng vẫn được ánh sáng mặt nhật làm lợi ích. Vì do mặt nhật mà biết thời tiết ngày đêm, thọ dụng các thứ y phục, ẩm thực, khiến thân mạnh khỏe khỏi tật bệnh.

Như Lai trí nhật cũng như vậy. Những kẻ không tin, không hiểu, phá giới, phá kiến tà mạng sanh sống, vì không tín nhãn nên chẳng thấy chư Phật trí huệ. Dầu không thấy, nhưng vẫn được sự lợi ích nơi trí huệ của Phật. Vì do oai lực của Phật làm cho những chúng sanh đó, các sự khổ nơi thân và những phiền não như khổ vị lai đều được tiêu diệt.

Chư Phật tử! Đức Như Lai có quang minh tên là tích tập tất cả công đức. Có quang minh tên là chiếu khắp tất cả. Có

quang minh tên là thanh tịnh tự tại chiếu. Có quang minh tên là xuất đại diệu âm. Có quang minh tên là hiểu khắp tất cả ngữ ngôn khiến sanh hoan hỷ. Có quang minh tên là thị hiện cảnh giới tự tại dứt hẳn tất cả nghi ngờ. Có quang minh tên là trí vô trụ tự tại chiếu khắp. Có quang minh tên là trí tự tại dứt hẳn tất cả hý luận. Có quang minh tên là tùy sở nghi xuất diệu âm. Có quang minh tên là xuất âm thanh tự tại thanh tịnh trang nghiêm quốc độ thành thực chúng sanh.

Chư Phật tử! Mỗi lỗ lông của đức Như Lai phóng ra ngàn thứ quang minh như vậy. Năm trăm quang minh chiếu khắp hạ phương, năm trăm quang minh chiếu khắp thượng phương các chúng Bồ Tát ở chỗ chư Phật trong tất cả cõi. Những Bồ Tát đó thấy quang minh này đồng thời đều được cảnh giới Như Lai: mười đầu, mười mắt, mười tai, mười mũi, mười lưỡi, mười thân, mười tay, mười chân, mười địa, mười trí đều thanh tịnh tất cả. Chư Bồ Tát đó trước đã thành tựu những xứ, những địa, khi thấy quang minh này thời lại thanh tịnh hơn, tất cả thiện căn thảy đều thành thực, hướng đến nhứt thiết trí. Hạng trụ ở Nhị thừa thời diệt tất cả phiền não. Ngoài ra một phần sanh manh chúng sanh, nhờ quang minh này, thân đã an

lạc nên tâm họ cũng thanh tịnh nhu nhuyễn điều phục kham tu niệm trí. Các chúng sanh nơi ác đạo: địa ngục, ngạ quỷ, súc sanh đều được khoái lạc giải thoát những khổ, khi mạng chung đều được sanh lên cõi trời hoặc nhơn gian.

Chư Phật tử! Những chúng sanh đó chẳng biết do nhơn duyên gì, do thần lực nào mà sanh về đây. Hàng sanh manh kia nghĩ rằng ta là Phạm Thiên, ta là Phạm Hoá. Bấy giờ đức Như Lai trụ trong phổ tự tại tam muội, phát ra sáu mươi thứ diệu âm mà bảo họ rằng: Các người, chẳng phải là Phạm Thiên, Phạm Hóa, cũng chẳng phải là Đế Thích, Hộ Thế làm ra, mà đều do thần lực của Như Lai. Những chúng sanh đó nghe lời trên đây liền đều được biết đời trước và đều rất hoan hỷ. Vì tâm hoan hỷ nên tự nhiên hiện ra mây hoa ưu đàm, mây hương, mây âm nhạc, mây y phục, mây lọng, mây tràng, mây phan, mây hương bột, mây châu báu, tràng sư tử lầu các bán nguyệt, mây ca ngâm khen ngợi, mây những đồ trang nghiêm, đều cúng dường đức Như Lai với lòng tôn trọng. Vì những chúng sanh đó được tịnh nhĩ. Đức Như Lai thọ ký Vô thượng Bồ Đề cho họ.

Chư Phật tử! Như Lai trí nhứt lợi ích cho hàng sanh

manh chúng sanh như vậy, làm cho họ được thiện căn thành thực đầy đủ.

Đây là tướng thứ năm của thân Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như mặt nguyệt có bốn pháp kỳ đặc vị tăng hữu:

Một là che chói quang minh của tất cả tinh tú.

Hai là theo dõi thời gian mà hiện tròn khuyết.

Ba là trong nước đứng trong ở đại địa đều hiện bóng cả.

Bốn là tất cả người thấy mặt nguyệt đều đối trước mắt họ, mà nguyệt luân không phân biệt không hý luận.

Chư Phật tử! Thân của Như Lai cũng vậy, có bốn pháp kỳ đặc vị tăng hữu:

Một là che chói tất cả hàng Thanh Văn, Duyên Giác, những chúng hữu học, vô học.

Hai là tùy theo sở nghi mà thị hiện thọ mạng dài ngắn chẳng đồng, nhưng thân Như Lai không tăng giảm.

Ba là trong căn khí Bồ Đề chúng sanh tâm tịnh nơi tất cả thế giới đều hiện bóng trong đó.

Bốn là tất cả chúng sanh có ai thấy Như Lai đều cho rằng

đức Như Lai chỉ hiện trước tôi. Như Lai theo sở thích của họ mà thuyết pháp, theo địa vị của họ khiến được giải thoát, theo chỗ đáng độ khiến thấy thân Phật. Nhưng thân Như Lai vẫn không phân biệt không hý luận. Những điều lợi ích làm ra đều được rõ ráo.

Đây là tướng thứ sáu của thân Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Đại Phạm Thiên Vương dùng chút phương tiện hiện thân khắp Đại Thiên thế giới. Tất cả chúng sanh đều thấy Đại Phạm Vương hiện ở trước mình. Nhưng Đại Phạm Vương này chẳng phân thân, cũng không các thứ thân.

Cũng vậy, chư Phật Như Lai không có phân biệt không hý luận, cũng chẳng phân thân, không các thứ thân. Nhưng tùy sở thích của tất cả chúng sanh mà thị hiện Phật thân, cũng vẫn chẳng nghĩ rằng hiện ngần ấy thân.

Đây là tướng thứ bảy của thân Như Lai, chư đại Bồ Tát phải thấy như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như y vương khéo biết các thứ thuốc và những chú luận, đều dùng được tất cả những thứ

thuốc có ở Diêm Phù Đề. Lại do năng lực của những thiện căn đời trước và sức đại minh chú làm phương tiện, nên chúng sanh được thấy y vương đều được lành mạnh. Y vương này biết mạng sắp chết, nghĩ rằng sau khi ta chết, tất cả chúng sanh không nơi nương tựa. Nay ta phải nên vì họ mà hiện phương tiện. Lúc đó y vương chế thuốc thoa thân mình dùng sức minh chú gia trì, nên dầu đã chết mà thân chẳng rã, chẳng héo, chẳng khô, cử chỉ nhìn nghe không khác lúc còn sống, phàm có chữa trị đều được lành mạnh.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác vô thượng y vương trải qua vô lượng trăm ngàn ức na do tha kiếp tu luyện pháp dược đã được thành tựu, tu học tất cả phương tiện thiện xảo đại minh chú lực đều được viên mãn đến bỉ ngạn. Khéo trừ diệt được tất cả bệnh phiền não của chúng sanh, và trụ thọ mạng trải qua vô lượng kiếp. Thân Phật thanh tịnh không tư lự, không động dụng, tất cả Phật sự không hề thôi nghỉ. Chúng sanh được thấy, các bệnh phiền não đều được tiêu diệt.

Đây là tướng thứ tám của thân Như Lai, chư đại Bồ Tát phải thấy như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như đại hải có châu đại ma ni tên

là Tạng Tỳ lô giá na hợp tất cả quang minh. Nếu có chúng sanh nào chạm phải quang minh của châu này thời đồng một màu với bửu châu. Nếu ai được thấy châu này thời mắt được thanh tịnh. Tùy quang minh này chiếu đến chỗ nào thời mưa ma ni bửu tên là an lạc, làm cho chúng sanh khỏi khổ và được vừa ý.

Chư Phật tử! Thân của chư Như Lai cũng như vậy, là đại bửu tự, là tạng đại trí huệ tất cả công đức. Nếu có chúng sanh nào chạm phải quang minh của thân Phật thời đồng màu với thân Phật. Nếu ai được thấy thân Phật thời được pháp nhãn thanh tịnh. Tùy chỗ nào mà quang minh của thân Phật chiếu đến đều làm cho các chúng sanh khỏi khổ bần cùng, nhẫn đến đầy đủ sự vui Phật Bồ Đề.

Chư Phật tử! Như Lai pháp thân không phân biệt, cũng không hý luận mà hay vì khắp tất cả chúng sanh làm Phật sự lớn.

Đây là tướng thứ chín của thân Như Lai, chư đại Bồ Tát phải thấy như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như đại hải có đại như ý ma ni bửu vương tên là tạng trang nghiêm tất cả thế gian. Thành tựu đầy đủ trăm vạn công đức. Tùy bửu vương này ở chỗ nào thời

làm cho các chúng sanh tai hoạn tiêu trừ sở nguyện đầy đủ. Nhưng chẳng phải chúng sanh ít phước mà được thấy như ý bửu vương này.

Cũng vậy, thân Như Lai tên là hay làm cho tất cả chúng sanh đều được hoan hỷ. Nếu có ai thấy thân Như Lai, nghe danh hiệu Như Lai, khen công đức Như Lai thời đều làm cho thoát hẳn khổ hoạn sanh tử. Giả sử tất cả thế giới tất cả chúng sanh đồng thời chuyên tâm muốn thấy đức Như Lai, đều làm cho được thấy, sở nguyện được đầy đủ.

Chư Phật tử! Chẳng phải chúng sanh ít phước đức mà thấy được thân Như Lai, chỉ trừ thần lực tự tại của Phật gia hộ cho kẻ đáng được điều phục. Nếu có chúng sanh như thấy thân Phật bèn gieo căn lành nhân đến thành thực, vì thành thực nên mới khiến thấy thân Như Lai.

Đây là tướng thứ mười của thân Như Lai, chư đại Bồ Tát phải thấy như vậy. Do vì tâm vô lượng khắp mười phương vậy. Vì sở hành vô ngại như hư không vậy. Vì vào khắp pháp giới vậy. Vì trụ chơn thiết tế vậy. Vì vô sanh vô diệt vậy. Vì bình đẳng trụ tam thế vậy. Vì lìa hẳn tất cả phân biệt vậy. Vì an trụ thế nguyện tốt hết thảy vị lai vậy. Vì nghiêm tịnh tất cả thế

giới vậy. Vì trang nghiêm mỗi mỗi thân Phật vậy.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn tuyên lại nghĩa này mà nói kệ
rằng:

Ví như hư không khắp mười phương
Hoặc sắc phi sắc, hữu phi sắc
Tam thế chúng sanh: thân, quốc độ
Ở khắp không biên tế như vậy
Cũng thế, chơn thân của chư Phật
Tất cả pháp giới đều khắp cả
Chẳng thể thấy được, chẳng lấy được
Vì độ chúng sanh mà hiện thân
Ví như hư không chẳng lấy được
Khiến khắp chúng sanh tạo những nghiệp
Hư không chẳng nghĩ : ta làm gì?
Ta làm thế nào, làm vì ai?
Thân nghiệp của Phật cũng như vậy
Khiến khắp quần sanh tu pháp lành
Như Lai chưa từng có phân biệt
Rằng ta làm những việc nơi kia
Ví như mặt nhật mọc thế gian
Ánh sáng phá tất cả tối tăm
Núi, cây, ao sen, đất, các vật
Tất cả mọi loài đều lợi ích

Chư Phật xuất hiện cũng như vậy
 Sanh trưởng hạnh lành cho nhơn thiên
 Trừ hẳn si tối được trí sáng
 Hằng thọ tôn vinh tất cả vui
 Ví như mặt nhật lúc xuất hiện
 Trước chiếu núi cao kể các núi
 Sau chiếu cao nguyên và đại địa
 Mà mặt nhật vẫn không phân biệt
 Thiện Thệ quang minh cũng như vậy
 Trước chiếu Bồ Tát, kể Duyên Giác
 Sau chiếu Thanh Văn và chúng sanh
 Mà Phật bản lai không động niệm
 Như sanh manh chẳng thấy mặt trời
 Ánh sáng cũng lợi ích cho họ
 Khiến biết thời tiết thọ uống ăn
 Là hẳn tai hoạn thân an ổn
 Bất tín chúng sanh chẳng thấy Phật
 Phật cũng vì họ làm lợi ích
 Nghe danh nhĩn đến chạm quang minh
 Nhơn đây nhĩn đến được Bồ Đề
 Ví như tịnh nguyệt tại hư không
 Hay chói tinh tú, hiện tròn khuyết
 Tất cả nước trong đều hiện hình
 Ai cũng xem thấy ở trước mình

Như Lai quang minh cũng như vậy
 Hay che Nhị thừa, hiện lâu mau
 Hiện khắp trong tâm của nhơn thiên
 Ai ai cũng nói Phật trước mình
 Thí như Phạm Vương ở cung mình
 Hiện khắp nơi trong cõi Đại Thiên
 Tất cả nhơn thiên đều được thấy
 Thiệt chẳng phân thân đến nơi kia
 Chư Phật hiện thân cũng như vậy
 Tất cả mười phương đều khắp cả
 Thân Phật vô số chẳng kể được
 Cũng chẳng phân thân chẳng phân biệt
 Như có Y Vương giỏi phương thuật
 Nếu ai được thấy bịnh đều lành
 Y Vương dầu chết, thuốc thoa thân
 Khiến thân hành động như lúc sống
 Vô thượng Y Vương cũng như vậy
 Đầy đủ phương tiện nhưt thiết trí
 Do diệu hạnh xưa hiện Phật thân
 Chúng sanh được thấy phiền não diệt
 Ví như trong biển có bửu vương
 Khắp pháp vô lượng những quang minh
 Chúng sanh chạm đến đồng màu bửu
 Nếu ai được thấy, mắt thanh tịnh

Vô thượng Y Vương cũng như vậy
 Chạm quang minh Phật tất đồng màu
 Nếu ai được thấy thành ngũ nhãn
 Phá những mê tối trụ Phật địa
 Ví như ma ni như ý bửu
 Tùy có người cầu đều đầy đủ
 Chúng sanh kém phước chẳng thấy được
 Chẳng phải bửu vương có phân biệt
 Thiện Thệ Bửu Vương cũng như vậy
 Người cầu đều toại theo sở thích
 Chúng sanh không tin chẳng thấy Phật
 Chẳng phải Thiện Thệ quên bỏ họ.

⁽¹⁾ Bấy giờ Phổ Hiền đại Bồ Tát lại nói với chư Bồ Tát:

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết như thế nào về âm thanh của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác?

Đại Bồ Tát phải biết âm thanh của đức Như Lai là đến khắp tất cả, khắp đến vô lượng âm thanh.

Phải biết âm thanh của đức Như Lai, tùy tâm sở thích của thính giả đều làm cho họ hoan hỷ, vì thuyết pháp minh liễu.

Phải biết âm thanh của đức Như Lai, tùy tín giải của thính

¹ Hán bộ quyển năm mươi một

giả đều làm cho họ hoan hỉ, vì tâm được thanh lương.

Phải biết âm thanh của đức Như lai giáo hóa chẳng lỗi thời, vì người đáng được nghe thời đều được nghe.

Phải biết âm thanh của đức Như Lai không sanh diệt, vì như vang ứng tiếng.

Phải biết âm thanh của đức Như Lai không chủ, vì do tu tập tất cả công hạnh phát khởi.

Phải biết âm thanh của đức Như Lai rất sâu, vì khó lường được.

Phải biết âm thanh của đức Như Lai không tà vạy, vì do pháp giới phát sanh.

Phải biết âm thanh của đức Như Lai không đoạn tuyệt, vì vào khắp pháp giới.

Phải biết âm thanh của đức Như Lai không biến đổi, vì đã đến nơi rốt ráo.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết âm thanh của đức Như Lai chẳng phải lượng, chẳng phải vô lượng, chẳng phải chủ, chẳng phải không chủ, chẳng phải thị giáo, chẳng phải không thị giáo.

Ví như thế giới lúc sắp hoại, không chủ không làm, tự

nhiên phát ra bốn thứ âm thanh:

Một là âm thanh nói: "Mọi người nên biết Sơ thiên an lạc, rời những lỗi dục nhiễm vượt khỏi cõi dục". Chúng sanh nghe rồi tự nhiên được thành tựu Sơ thiên, bỏ thân cõi dục sanh lên Phạm Thiên.

Hai là âm thanh nói: "Mọi người nên biết Nhị thiên an lạc không giác không quán vượt hơn Phạm Thiên". Chúng sanh nghe xong tự nhiên được thành tựu Nhị thiên, bỏ thân Phạm Thiên sanh lên Quang Âm Thiên.

Ba là âm thanh nói: "Mọi người nên biết Tam thiên an lạc không lỗi lầm vượt hơn Quang Âm Thiên". Chúng sanh nghe xong tự nhiên được thành tựu Tam thiên, bỏ thân Quang Âm Thiên sanh lên Biến Tịnh Thiên.

Bốn là âm thanh nói: "Mọi người nên biết Tứ thiên tịch tịnh hơn Biến Tịnh Thiên". Chúng sanh nghe xong tự nhiên được thành tựu Tứ thiên, bỏ Biến Tịnh Thiên sanh lên Quảng Quả Thiên.

Bốn thứ âm thanh trên đây không chủ không làm, chỉ do sức thiện nghiệp của chúng sanh mà phát sanh.

Cũng vậy âm thanh của đức Như Lai, không chủ không

làm, không có phân biệt, chẳng phải nhập chẳng phải xuất, chỉ từ pháp lực công đức của Như Lai phát sanh bốn thứ âm thanh quảng đại:

Một là âm thanh nói: "Đại chúng nên biết tất cả hành pháp đều là khổ. Những là địa ngục là khổ, súc sanh là khổ, ngã quý là khổ, không phước đức là khổ, chấp ngã ngã sở là khổ, tạo những ác hạnh là khổ. Muốn sanh cõi trời hay Nhơn gian phải gieo căn lành sanh trong Nhơn thiên rời khỏi các chỗ nạn". Chúng sanh nghe xong bỏ lìa điên đảo tu những hạnh lành, rời khỏi những chỗ nạn mà sanh trong Nhơn thiên.

Hai là âm thanh nói: "Đại chúng nên biết tất cả hành pháp tràn đầy những khổ như hòn sắt nóng, hành pháp vô thường là pháp diệt mất. Niết Bàn tịch tịnh vô vi an lạc lìa xa khổn khổ, tiêu sạch nhiệt não". Chúng sanh nghe xong siêng tu pháp lành, nơi Thanh Văn thừa được tùy thuận âm thanh ấy.

Ba là âm thanh nói: "Đại chúng nên biết Thanh Văn thừa do lời người khác mà được tỏ ngộ, trí huệ hẹp kém. Lại có Độc Giác thừa tỏ ngộ chẳng do thầy, đại chúng nên học". Những người thích thẳng đạo nghe lời này xong liền bỏ Thanh Văn thừa mà tu Độc Giác thừa.

Bốn là âm thanh nói: " Đại chúng nên biết hơn hàng Nhị thừa còn có thẳng đạo gọi là Đại thừa, là chỗ tu hành của Bồ Tát thuận sáu môn Ba la mật, chẳng dứt hạnh Bồ Tát, chẳng bỏ tâm Bồ Đề, ở vô lượng sanh tử mà chẳng mỗi nhàm, hơn hàng Nhị thừa, gọi là Đại thừa, là Đệ nhất thừa, là Thẳng thừa, là Tối thẳng thừa, là Thượng thừa, là Vô thượng thừa, là thừa lợi ích tất cả chúng sanh". Nếu có chúng sanh nào lòng tin hiểu rộng lớn, căn khí mạnh mẽ, đời trước gieo căn lành, được thần lực của đức Như Lai gia hộ, có chí nguyện thù thẳng mong cầu Phật quả, nghe lời này xong liền phát tâm Bồ Đề.

Chư Phật tử! Âm thanh của đức Như Lai, chẳng từ thân phát ra, chẳng từ tâm phát ra mà có thể lợi ích vô lượng chúng sanh.

Đây là tướng thứ nhất của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như vang, do hang núi và âm thanh mà phát ra không có hình trạng, chẳng ngó thấy được, cũng không phân biệt mà có thể theo dõi tất cả ngữ ngôn.

Cũng vậy, âm thanh của đức Như lai không có hình trạng, chẳng thấy được, chẳng phải có phương sở, chẳng phải không

phương sở, chỉ tùy nơi duyên dục giải của chúng sanh mà phát ra, tánh âm thanh này rất ráo, không nói không bày, chẳng tuyên thuyết được.

Đây là tướng thứ hai của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như chư Thiên có pháp cổ lớn tên là giác ngộ. Lúc chư Thiên Tử nếu ham vui phóng dật, thời pháp cổ nơi hư không phát ra tiếng bảo chư Thiên Tử đó rằng: "Chư Thiên Tử nên biết tất cả dục lạc thảy đều vô thường hư vọng điên đảo giây lát đã biến hoại, chỉ kẻ cuồng ngu mới tham luyến. Chư Thiên Tử chớ phóng dật, nếu phóng dật sau sẽ đọa ác thú ăn năn đã muộn". Chư Thiên Tử nghe âm thanh này lòng rất kinh hãi, liền bỏ những sự dục lạc trong Thiên cung, cùng nhau đến chỗ Thiên Vương cầu pháp tu hành.

Tiếng của thiên cổ không chủ không làm, không khởi không diệt mà có thể lợi ích vô lượng chúng sanh.

Phải biết đức Như Lai cũng như vậy. Vì muốn giác ngộ chúng sanh phóng dật mà phát ra vô lượng diệu pháp âm thanh. Những là tiếng vô trước, tiếng chẳng phóng dật, tiếng vô thường, tiếng khổ, tiếng vô ngã, tiếng bất tịnh, tiếng tịch

diệt, tiếng Niết Bàn, tiếng vô lượng tự nhiên trí, tiếng Bồ Tát hạnh bất khả hoại, tiếng trí địa vô công dụng của Như Lai đến tất cả chỗ. Dùng âm thanh này khắp trong pháp giới để khai ngộ.

Vô số chúng sanh được nghe âm thanh này đều rất hoan hỷ siêng tu pháp lành. Đều ở nơi tự thừa mà cầu xuất ly. Những là hoặc tu Thanh Văn thừa, hoặc tu Độc Giác thừa, hoặc tu Bồ Tát vô thượng Đại thừa. nhưng âm thanh của Như Lai vẫn không trụ phương sở, không có ngôn thuyết.

Đây là tướng thứ ba của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Tự Tại Thiên Vương có thiên thể nữ tên là Thiện Khẩu. Nơi miệng Thiên nữ này phát ra một âm thanh hay hòa cùng với trăm ngàn thứ nhạc, trong mỗi thứ nhạc lại có trăm ngàn âm thanh sai khác.

Chư Phật tử! Thiên nữ Thiện Khẩu từ nơi miệng phát ra một âm thanh mà thành vô lượng âm thanh như vậy.

Phải biết đức Như Lai cũng thế, từ trong một âm thanh phát ra vô lượng âm thanh, tùy theo tâm sở thích sai khác của chúng sanh đều đến khắp, đều làm cho hiểu.

Đây là tướng thứ tư của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Đại Phạm Thiên Vương trụ nơi Phạm cung xuất Phạm âm thanh, tất cả Phạm chúng đều đều được nghe, mà âm thanh đó chẳng ra ngoài Phạm chúng. Chư Phạm chúng mỗi đều tự nghĩ Đại Phạm Thiên Vương riêng nói với tôi.

Diệu âm của đức Như Lai cũng như vậy, chúng hội trong đạo tràng đều được nghe, mà âm thanh đó chẳng ra ngoài chúng hội. Vì người căn chưa thành thực thời chẳng nên nghe. Những người được nghe, mỗi mỗi đều tự nghĩ: đức Như Lai Thế Tôn riêng vì tôi mà nói.

Chư Phật tử ! Âm thanh của đức Như Lai không xuất không trụ, mà có thể thành tựu tất cả Phật sự.

Đây là tướng thứ năm của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như nước đồng một vị, tùy đồ đựng khác nhau nên nước cũng sai khác. Nước không lo nghĩ cũng không phân biệt.

Cũng vậy, ngôn âm của đức Như Lai chỉ có một vị giải

thoát. Tùy theo tâm sai khác của chúng sanh nên có vô lượng sai khác. Nhưng vẫn không niệm lự cũng không phân biệt.

Đây là tướng thứ sáu của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như A Na Bà Đạt Đa Long Vương nổi mây dày mưa khắp Diêm Phù Đề. Cây trái lúa mạ đều được sanh trưởng, sông rạch ao suối đều tràn đầy. Nước mưa này chẳng từ thân Long Vương chảy ra, mà có thể thành tựu những việc lợi ích như trên.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác nổi mây đại bi khắp mười phương cõi, khắp rưới pháp cam lồ vô thượng, khiến chúng sanh đều hoan hỷ, thêm lớn pháp lành, viên mãn các thừa.

Âm thanh của Như Lai chẳng từ ngoài lại, chẳng từ trong ra, mà có thể lợi ích tất cả chúng sanh.

Đây là tướng thứ bảy của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Ma Na Tư Long Vương muốn làm mưa nhưng chưa tiện mưa liền. Trước kéo mây trùm khắp hư không ngưng đình bảy ngày, chờ các chúng sanh

làm việc xong, vì đại Long Vương đó có tâm từ bi chẳng muốn chúng sanh bị não loạn. Quá bảy ngày Long Vương mới mưa nhỏ thấm ướt cả đại địa.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác sắp ban pháp vũ nhưng chưa tiện ban liền, trước nổi pháp vân thành thực chúng sanh, vì muốn lòng họ chẳng kinh sợ. Chờ lúc họ đã thành thực mới ban pháp vũ cam lồ, diễn nói pháp lành thậm thâm vi diệu, lần lần làm cho họ đầy đủ pháp vị vô thượng nhứt thiết chủng trí của Như Lai.

Đây là tướng thứ tám của âm thanh Như Lai chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như trong biển có đại Long Vương tên là Đại Trang Nghiêm, lúc ở trong đại hải tuôn mưa, hoặc mưa mười thứ trang nghiêm, hoặc trăm, hoặc ngàn, hoặc trăm ngàn thứ trang nghiêm nước vẫn không sai khác chỉ do sức bất tư nghì của Long Vương khiến những thứ trang nghiêm nhận đến có trăm ngàn vô lượng thứ sai khác.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác lúc vì chúng sanh thuyết pháp, hoặc dùng mười thứ âm thanh để thuyết, hoặc dùng trăm ngàn, hoặc dùng tám vạn bốn ngàn âm thanh

để nói tám vạn bốn ngàn hạnh. Nhẫn đến hoặc dùng vô lượng trăm ngàn ức na do tha âm thanh thuyết pháp sai khác, làm cho người nghe đều sanh lòng vui mừng. Âm thanh của Như Lai vẫn không phân biệt, chỉ do chư Phật nơi thậm thâm pháp giới viên mãn thanh tịnh hay tùy theo sở nghi của căn khí chúng sanh mà phát ra nhiều thứ ngôn âm đều làm cho hoan hỷ cả.

Đây là tướng thứ chín của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Ta Kiệt La Long Vương muốn hiện sức đại tự tại làm lợi ích chúng sanh đều khiến vui mừng, từ tứ châu thiên hạ nhẫn đến Tha Hóa Tự Tại Thiên, nổi lưới đại vân giăng khắp mọi nơi, đại vân có vô lượng sắc tướng sai khác : hoặc màu sáng chói như vàng diêm phù đàn, như tỳ lưu ly, như bạch ngân, như pha lê, như mã não, như xích chơn châu, như nước trong sạch, như các thứ đồ trang nghiêm, hoặc màu sáng chói như mâu tát la, như thẳng tạng, như vô lượng hương, như vô cấu y. Mây lớn đã giăng khắp rồi phát ra nhiều thứ điển quang đủ màu. Mây màu vàng diêm phù đàn phát ra điển quang màu lưu ly, mây màu lưu ly phát ra

điển quang màu vàng, mây màu pha lê phát ra điển quang màu bạch ngân, mây màu bạch ngân phát ra điển quang màu pha lê, nhấn đến mây màu nước trong phát ra điển quang màu các thứ đồ trang nghiêm, mây màu các thứ đồ trang nghiêm phát ra điển quang màu nước trong, mây nhiều màu phát ra điển quang một màu, mây một màu phát ra điển quang nhiều màu.

Lại trong mây lớn phát ra các thứ tiếng sấm tùy sở thích của chúng sanh đều làm cho họ hoan hỉ. Những là tiếng sấm như ca ngâm của Thiên nữ, hoặc như tiếng thiên nhạc, hoặc như tiếng ca ngâm của Long nữ, hoặc như tiếng ca ngâm của Càn thát bà nữ, hoặc như tiếng ca ngâm của Khẩn na la nữ, hoặc như tiếng đại địa chấn động, hoặc như tiếng hải triều, hoặc như tiếng gầm hét của thú vương, hoặc như tiếng chim hót lãnh lót, và vô lượng thứ tiếng khác.

Đã nổi sấm rồi tiếp nổi gió mát làm cho lòng chúng sanh hoan hỷ rồi sau mới tuôn nhiều thứ mưa, làm lợi ích an lạc vô lượng chúng sanh. Từ Tha Hoá Thiên đến đại địa, ở tất cả chỗ mưa chẳng đồng nhau. Ở trong đại hải thời mưa nước trong mát tên là Vô đoạn tuyệt. Ở Tha Hóa Thiên thời mưa các thứ nhạc âm như tiêu, sáo v.v... tên là Mỹ Diệu. Ở Hóa Lạc Thiên

thời mưa đại ma ni bửu tên là Phóng đại quang minh. Ở Đâu Suất Thiên thời mưa đồ đại trang nghiêm tên là Thủy kế. Ở Dạ Ma Thiên thời mưa hoa đẹp lớn tên là Chủng chủng trang nghiêm cụ. Ở Tam Thập Tam Thiên thời mưa những diệu hương tên là Duyệt ý. Ở trời Tứ Thiên Vương thời mưa thiên bửu y tên là Phú cái. Ở cung Long Vương thời mưa xích chơn châu tên là Dũng xuất quang minh. Ở cung A Tu La thời mưa những vũ khí tên là Hàng phục oán địch. Ở châu Bắc Uất Đôn Việt thời mưa các thứ hoa tên là Khai phu. Ba châu kia cũng mưa như vậy, tùy theo mỗi xứ mà mưa chẳng đồng.

Dầu Ta Kiệt La Long Vương tâm bình đẳng không có bỉ thử, chỉ do chúng sanh thiện căn có khác mà mưa có sai biệt.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác vô thượng Pháp Vương muốn đem chánh pháp giáo hoá chúng sanh, trước giảng thân vân che khắp pháp giới, tùy theo sở thích của chúng sanh mà hiện thân chẳng đồng: Hoặc vì chúng sanh mà hiện sanh thân, hoặc hiện hóa thân, hoặc hiện lực trì thân, hoặc hiện sắc thân, hoặc hiện tướng hảo thân, hoặc hiện phước đức thân, hoặc hiện trí huệ thân, hoặc hiện thân đủ năng lực bất khả hoại, hoặc hiện vô úy thân, hoặc vì chúng

sanh mà hiện pháp giới thân.

Đức Như Lai dùng vô lượng thân như vậy hiện khắp mười phương tất cả thế giới, tùy sở thích sai khác của chúng sanh mà thị hiện các thứ quang minh: hoặc vì chúng sanh mà hiện quang minh tên là Vô sở bất chí, hoặc hiện quang minh tên là Vô biên quang, hoặc hiện quang minh tên là Nhập Phật bí mật pháp, hoặc hiện quang minh tên là Ảnh hiện quang, hoặc vì chúng sanh hiện quang minh tên là Chiếu diệu quang, hoặc hiện quang minh tên là Nhập vô tận đà la ni môn, hoặc hiện quang minh tên là Chánh niệm bất loạn, hoặc hiện quang minh tên là Cứu cánh bất hoại, hoặc hiện quang minh tên là Thuận nhập chư thú, hoặc vì chúng sanh hiện quang minh tên là Mãn tất cả nguyện đều làm cho hoan hỷ.

Đức Như Lai hiện vô lượng quang minh như vậy rồi, lại tùy tâm sở thích của chúng sanh mà phát ra vô lượng tiếng tam muội: những là tiếng tam muội thiện giác trí, tiếng tam muội xí nhiên ly cấu hải, tiếng tam muội nhưt thiết pháp tự tại, tiếng tam muội kim cang luân, tiếng tam muội tu di sơn tràng, tiếng tam muội hải ấn, tiếng tam muội nhưt đăng, tiếng tam muội vô tận tạng, tiếng tam muội bất hoại giải thoát lực.

Trong thân Như Lai phát ra vô lượng tiếng tam muội sai biệt như vậy rồi, sắp ban pháp vũ trước hiện thoại tướng khai ngộ chúng sanh. Những là từ nơi vô chướng ngại đại từ bi tâm hiện ra đại trí phong luân của Như Lai tên là hay làm cho tất cả chúng sanh được vui thích hoan hỷ bất tư nghì. Tướng tốt lành này đã hiện thời tất cả Bồ Tát và chúng sanh, thân cùng tâm đều được thanh lương. Sau đó từ mây đại pháp thân của Như Lai, mây đại từ bi, mây đại bất tư nghì của Như Lai ban pháp vũ quảng đại bất tư nghì, làm cho tất cả chúng sanh thân tâm đều thanh tịnh.

Những là vì Bồ Tát ngồi đạo tràng Bồ Đề ban đại pháp vũ tên là pháp giới vô sai biệt.

Vì tối hậu thân Bồ Tát ban đại pháp vũ tên Bồ Tát du hí mật giáo của Như Lai.

Vì nhứt sanh bổ xứ Bồ Tát ban đại pháp vũ tên là thanh tịnh phổ quang minh.

Vì quán đảnh Bồ Tát ban đại pháp vũ tên là được trang nghiêm với đồ trang nghiêm của Như Lai.

Vì đặc nhĩn Bồ Tát ban đại pháp vũ tên là hoa trí huệ công đức bửu nở xòe chẳng dứt hạnh Bồ Tát đại bi.

Vì Bồ Tát an trụ nơi Thập trụ, Thập hạnh, Thập hồi hướng ban đại pháp vũ tên là vào môn hiện tiền biến hóa rất sâu mà thật hành Bồ Tát hạnh không thôi dứt không mỗi nhàm.

Vì sơ phát tâm Bồ Tát ban đại pháp vũ tên là xuất sanh hạnh đại từ bi cứu hộ chúng sanh của Như Lai.

Vì hạng cầu Độc Giác thừa ban đại pháp vũ tên là biết rõ pháp duyên khởi xa lìa nhị biên được quả giải thoát bất hoại.

Vì chúng sanh cầu Thanh Văn thừa ban đại pháp vũ tên là dùng kiếm đại trí huệ chặt đứt tất cả oán tặc phiền não.

Vì chúng sanh chứa nhóm thiện căn quyết định hay chẳng quyết định ban đại pháp vũ tên là hay khiến thành tựu các pháp môn sanh lòng rất hoan hỷ.

Chư Phật Như Lai tùy tâm chúng sanh ban những pháp vũ quảng đại như vậy đầy khắp tất cả vô biên thế giới.

Chư Phật tử! Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác, tâm của Ngài bình đẳng, nơi pháp không lẫn tiếc, chỉ vì chúng sanh căn dục chẳng đồng nên ban pháp vũ thị hiện có sai khác.

Đây là tướng thứ mười của âm thanh Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Phải biết âm thanh của đức Như Lai

có mười thứ vô lượng:

Một là như hư không giới vô lượng, vì đến tất cả chỗ.

Hai là như pháp giới vô lượng, vì không chỗ nào chẳng khắp.

Ba là như chúng sanh giới vô lượng, vì khiến tất cả tâm hoan hỷ.

Bốn là như các nghiệp vô lượng, vì nói quả báo của nghiệp.

Năm là như phiền não vô lượng, vì đều làm cho trừ diệt.

Sáu là như ngôn âm của chúng sanh vô lượng, vì tùy theo sự hiểu biết mà làm cho được nghe.

Bảy là như dục giải của chúng sanh vô lượng, vì khắp quán sát cứu độ.

Tám là như tam thế vô lượng, vì vô biên tế.

Chín là như trí huệ vô lượng, vì phân biệt tất cả.

Mười là như Phật cảnh giới vô lượng, vì nhập Phật pháp giới.

Chư Phật tử! Âm thanh của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác thành tựu vô số vô lượng như vậy, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn rõ lại nghĩa này mà nói kệ rằng:

Đại Thiên thế giới lúc sắp hoại
 Do phước chúng sanh có tiếng bảo
 Tứ thiên tịch tịnh không sự khổ
 Khiến ai được nghe đều ly dục.
 Thập Lực Thế Tôn cũng như vậy
 Phát diệu âm thanh khắp pháp giới
 Vì nói các hạnh khổ vô thường
 Khiến họ thoát hẳn biển sanh tử
 Như trong hang lớn chốn thâm sơn
 Tùy có âm thanh đều vang dội
 Dầu hay theo dõi ngôn ngữ kia
 Mà vang rớt ráo vô phân biệt
 Thập Lực ngôn âm cũng như vậy
 Tùy kia căn thực vì thị hiện
 Khiến họ điều phục sanh hoan hỷ
 Chẳng nghĩ ta nay hay thuyết pháp
 Như có thiên cổ tên Năng giác
 Thường ở hư không chấn pháp âm
 Răn những Thiên tử ưa phóng dật
 Khiến họ nghe xong lìa say đắm
 Thập Lực pháp cổ cũng như vậy
 Phát ra các thứ âm thanh diệu

Giác ngộ tất cả các quần sanh
 Khiến họ đều chứng Bồ Đề quả
 Tự Tại Thiên Vương có bửu nữ
 Trong miệng khéo tấu các âm nhạc
 Một tiếng hay phát trăm ngàn tiếng
 Trong mỗi tiếng lại có trăm ngàn
 Thiện Thệ âm thanh cũng như vậy
 Một tiếng mà phát tất cả tiếng
 Tùy họ tánh dục có sai khác
 Đều khiến nghe xong dứt phiền não
 Ví như Phạm Vương phát một tiếng
 Hay khiến Phạm Chúng đều hoan hỷ
 Tiếng đến Phạm chúng chẳng ra ngoài
 Mỗi người đều nói riêng mình nghe
 Thập Lực Thế Tôn cũng như vậy
 Diễn một ngôn âm đầy pháp giới
 Chỉ nhuần chúng hội chẳng ra xa
 Bởi người chưa tin, chưa thọ được
 Như nước trong kia đồng một tánh
 Vị tám công đức không sai khác
 Nhơn đất, tại đồ, đều chẳng đồng
 Vì thế khiến nước có sai khác
 Nhứt Thiết Trí âm cũng như vậy

Pháp tánh một vị không phân biệt
 Tùy các chúng sanh hạnh chẳng đồng
 Nên khiến người nghe nhiều sai khác
 Như Vô Nhiệt Nã đại Long Vương
 Tuôn mưa thấm khắp đất Diêm Phù
 Hay khiến cỏ cây đều sanh trưởng
 Nhưng nước chẳng từ thân rồng ra
 Chư Phật diệu âm cũng như vậy
 Ban khắp pháp giới đều đầy thấm
 Hay khiến sanh thiện diệt các ác
 Chẳng từ trong ngoài, mà được có
 Như Ma Na Tư đại Long Vương
 Nổi mây bảy ngày chưa vội mưa
 Chờ các chúng sanh làm việc xong
 Rồi sau mới mưa thành lợi ích
 Thập Lực diễn nghĩa cũng như vậy
 Trước dạy chúng sanh khiến thành thực
 Rồi sau vì nói pháp thậm thâm
 Khiến họ được nghe chẳng hãi sợ
 Đại Trang Nghiêm Long ở trong biển
 Rưới mưa mười thứ đồ trang nghiêm
 Hoặc trăm, hoặc ngàn, trăm ngàn thứ
 Dầu nước một vị, trang nghiêm khác

Vô Thượng Biện Tài cũng như vậy
 Nói mười, hai mươi các pháp môn
 Hoặc trăm, hoặc ngàn đến vô lượng
 Chẳng sanh tâm niệm có sai khác
 Tối thắng Long Vương Ta Kiệt La
 Nổi mây trùm khắp tứ thiên hạ
 Ở tất cả xứ mưa đều khác
 Nhưng tâm Long Vương không hai niệm
 Chư Phật Pháp Vương cũng như vậy
 Đại bi thân vân khắp mười phương
 Vì người tu hành ban pháp khác
 Nhưng với tất cả vô phân biệt
 Phổ Hiền đại Bồ Tát lại bảo đại chúng Bồ Tát:

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết tâm của đức Như Lai
 Đẳng Chánh Giác như thế nào?

Tâm, ý, thức của Như Lai đều bất khả đắc. Chỉ nên dùng
 trí vô lượng mà biết tâm Như Lai.

Như hư không là chỗ nương dựa của tất cả vật, mà hư
 không không chỗ dựa.

Như Lai trí huệ cũng như vậy, là chỗ sở y của tất cả trí thế
 gian và trí xuất thế, mà Như Lai trí không sở y.

Đây là tướng thứ nhứt của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như pháp giới thường xuất sanh tất cả Thanh Văn, Độc Giác, Bồ Tát giải thoát, mà pháp giới không tăng không giảm.

Như Lai trí huệ cũng như vậy, hằng xuất sanh tất cả trí huệ thế gian và xuất thế gian, mà Như Lai trí huệ không tăng không giảm.

Đây là tướng thứ hai của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như đại hải, nước biển chảy ngầm khắp dưới đất của bốn châu thiên hạ và tám mươi ức tiểu châu, có ai đào đất đều được nước cả. Nhưng đại hải vẫn không có phân biệt là mình phát ra nước chảy ngầm khắp nơi.

Nước biển Phật trí cũng như vậy, chảy vào trong tâm của tất cả chúng sanh. Nếu có chúng sanh quán sát cảnh giới, tu tập pháp môn, thời được trí huệ thanh tịnh minh liễu. Nhưng Như Lai trí bình đẳng không hai, không phân biệt. Chỉ tùy theo tâm hành sai khác của chúng sanh mà trí huệ của họ được riêng khác chẳng đồng nhau.

Đây là tướng thứ ba của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Thiện nam tử! Ví như đại hải có bốn bửu châu đủ vô lượng công đức hay sanh tất cả trân bửu trong đại hải. Nếu trong đại hải không có bửu châu này, thời dầu là một trân bửu cũng không có được.

Đây là bốn bửu châu: một tên là Tích tập bửu, hai tên là Vô tận tạng, ba tên là Viễn ly xí nhiên, bốn tên là Cụ túc trang nghiêm.

Bốn bửu châu này, tất cả phàm phu, chư Long Thần đều chẳng thấy được. Vì Ta Kiệt La Long Vương cho bửu châu này xinh đẹp vuông vức nên cất chổ thâm mật trong cung.

Biển đại trí huệ của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác cũng như vậy, trong đó có bốn đại trí bửu châu đầy đủ vô lượng phước trí công đức. Do đây có thể sanh tất cả trí huệ của chúng sanh, của Thanh Văn, Độc Giác, bực hữu học, vô học và trí huệ của chư Bồ Tát.

Đây là bốn đại trí bửu: một tên là Đại trí huệ bửu phương tiện thiện xảo không nhiễm trước. Hai là Đại trí huệ bửu khéo phân biệt pháp hữu vi, vô vi. Ba là Đại trí huệ bửu phân biệt

nói vô lượng pháp mà chẳng hoại pháp tánh. Bốn là Đại trí huệ bửu biết thời phi thời chưa từng lầm lỗi.

Nếu trong biển đại trí huệ của đức Như Lai không có bốn đại trí huệ bửu này thời tất cả chúng sanh, không một ai vào được Đại thừa.

Những chúng sanh phước mỏng chẳng thể thấy được bốn đại trí bửu này. Vì để nơi tạng thâm mật của đức Như Lai.

Bốn đại trí bửu này bình đẳng chánh trực đoạn khiết diệu hảo, có thể lợi ích những chúng Bồ Tát, làm cho họ được trí huệ quang minh.

Đây là tướng thứ tư của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như đại hải có bốn đại bửu sáng chói rực rỡ bày ở đáy biển, tánh rất nóng, thường hay rút uống vô lượng dòng nước lớn của trăm sông chảy vào biển, vì thế nên đại hải không có tăng giảm.

Đây là bốn đại bửu: một tên là Nhứt tạng, hai tên là Ly nhuận, ba tên là Hỏa diệm quang, bốn tên là Tận vô dư.

Nếu trong đại hải không có bốn đại bửu này thời nước sẽ ngập tràn từ bốn châu thiên hạ lên đến Hữu Đảnh.

Chư Phật tử! Quang minh của đại bửu Như tạng nếu chiếu nhằm nước biển thời đều biến thành sữa. Quang minh của Ly nhuận đại bửu nếu chiếu nhằm sữa này thời liền biến thành lạc. Quang minh của Hỏa diệm quang đại bửu chiếu nhằm lạc này thời biến thành tô. Quang minh của tận vô dư đại bửu chiếu nhằm tô này thời biến thành đề hồ, như lửa cháy phừng đều không còn sót thừa.

Chư Phật tử! Cũng vậy, biển đại trí huệ của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác có bốn đại trí huệ bửu đầy đủ vô lượng oai đức quang minh. Trí quang minh này chạm đến chư Bồ Tát, nhãn đến khiến được đại trí của Như Lai.

Đây là bốn đại trí bửu: một Đại trí bửu diệt tất cả lượng sóng tán thiện. Hai là Đại trí bửu trừ tất cả pháp ái. Ba là Đại trí bửu huệ quang chiếu khắp. Bốn là Đại trí bửu cùng với Như Lai bình đẳng vô biên vô công dụng.

Lúc chư Bồ Tát tu tập tất cả pháp trợ đạo phát khởi vô lượng tán thiện. Tất cả thế gian, Thiên, Nhơn, A tu la chẳng phá hư được. Đức Như Lai dùng quang minh của đại trí bửu diệt tán thiện chiếu đến Bồ Tát này khiến bỏ tất cả tán thiện, chuyên tâm một cảnh trụ nơi chánh định. Lại dùng quang

minh của đại trí bửu trừ pháp ái chiếu đến Bồ Tát này khiến trừ bỏ lòng tham đắm nơi tam muội, phát khởi đại thần thông. Lại dùng quang minh của đại trí bửu huệ quang phổ chiếu chạm đến Bồ Tát này, khiến bỏ thần thông quảng đại đã phát khởi, mà trụ nơi đại minh công dụng hạnh. Lại dùng quang minh của đại trí bửu cùng Như Lai bình đẳng vô biên vô công dụng chiếu đến Bồ Tát này, khiến bỏ đại minh công dụng hạnh đã phát khởi, nhận đến được bực Như Lai bình đẳng, dứt sạch tất cả công dụng không sót thừa.

Nếu không có quang minh của bốn đại trí bửu của đức Như Lai chiếu đến, thời tất không có một Bồ Tát nào được bậc Như Lai.

Đây là tướng thứ năm của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! như từ thủy tế lên đến Phi Tướng Phi Phi Tướng thiên, trong đó cả Đại Thiên quốc độ, những chúng sanh cõi Dục, cõi Sắc, cõi Vô Sắc, đều nương hư không mà khởi mà trụ. Vì hư không cùng khắp vậy. Dầu hư không đó dung khắp ba cõi mà không phân biệt.

Như Lai trí huệ cũng như vậy. Hoặc Thanh Văn trí, hoặc

Độc Giác trí, hoặc Bồ Tát trí, hoặc hữu vi hạnh trí, hoặc vô vi hạnh trí, tất cả đều nương Như Lai trí mà khởi mà trụ. Vì trí huệ của Như Lai khắp tất cả. Dầu dung khắp tất cả vô lượng trí huệ, mà Như Lai trí huệ vẫn không phân biệt.

Đây là tướng thứ sáu của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Như đỉnh núi Tuyết có cây Dược Vương tên là Vô Tận Căn. Rễ cây Dược Vương này mọc từ thủy luân tế suốt thấu kim cang địa sâu mười sáu vạn tám ngàn do tuần. Lúc cây Dược Vương này mọc rễ thời tất cả ở Diêm Phù Đề mọc rễ, lúc thân cây Dược Vương mọc lên thời tất cả thân cây ở Diêm Phù Đề mọc lên, nhánh lá bông trái cũng như vậy. Cây Dược Vương này, gốc hay sanh cây, cây hay sanh gốc rễ. Gốc rễ không cùng tận nên gọi là Vô Tận Căn.

Cây Dược Vương này hay làm cho những cây ở tất cả xứ đều được sanh trưởng, chỉ trừ hai nơi địa ngục và trong thủy luân không thể làm tăng trưởng. Nhưng cũng không nhàm bỏ hai nơi đó.

Cây đại Dược Vương trí huệ của Như Lai cũng như vậy. Do quá khứ phát sanh thành tựu tất cả trí huệ pháp lành, trùm

khắp tất cả chúng sanh giới, trừ diệt tất cả những khổ ác đạo. Bi nguyện quảng đại làm gốc rễ, sanh trong chủng tánh trí huệ chơn thiệt của tất cả Như Lai. Phương tiện thiện xảo kiên cố bất động dùng làm thân cây. Trí khắp pháp giới các Ba la mật dùng làm nhánh cây. Thiên định, giải thoát, các đại tam muội dùng làm lá cây. Tổng trì biện tài Bồ đề phần pháp dùng làm bông. Chư Phật giải thoát rốt ráo không biến đổi dùng làm trái.

Cây đại Dược Vương trí huệ của đức Như Lai có sao lại được gọi là Vô Tận Căn? Vì rốt ráo không thôi dứt. Vì chẳng dứt Bồ Tát hạnh. Bồ Tát hạnh tức là Như Lai tánh, Như Lai tánh tức là Bồ Tát hạnh nên được gọi là Vô Tận Căn.

Chư Phật tử! Lúc cây đại trí huệ của Như Lai mọc rễ thời làm cho tất cả Bồ Tát sanh rễ đại từ bi chẳng bỏ chúng sanh.

Lúc thân cây đại trí huệ này sanh lên, thời làm cho tất cả Bồ Tát tăng trưởng thân cây thâm tâm tinh tấn kiên cố.

Lúc nhánh của đại trí huệ này sanh thời làm cho tất cả Bồ Tát tăng trưởng tất cả nhánh Ba la mật.

Lúc lá của đại trí huệ này sanh thời làm cho tất cả Bồ Tát sanh trưởng lá công đức tịnh giới đầu đà thiếu dục tri túc.

Lúc bông đại trí huệ này sanh thời làm cho tất cả Bồ Tát

đầy đủ bông thiện căn tướng hảo trang nghiêm.

Lúc trái đại trí huệ này sanh thời làm cho tất cả Bồ Tát được trái Vô sanh nhẫn cho đến quả chư Phật quán đánh nhẫn.

Trí huệ của Như Lai chỉ không thể làm cho hai chỗ được lợi ích sanh trưởng: một là hàng nhị thừa sa vào hố sâu vô vi quảng đại, hai là những chúng sanh hư hoại thiện căn chìm trong nước đại tà kiến tham ái. Nhưng vẫn không hề nhằm bỏ hai chỗ đó.

Chư Phật tử! Trí huệ của đức Như Lai không tăng giảm, vì gốc rễ khéo an trụ sanh trưởng không thôi dứt.

Đây là tướng thứ bảy của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như Đại Thiên thế giới, lúc kiếp hỏa khởi đốt cháy tất cả cây cỏ lùm rừng, nhẫn đến núi Thiết Vi, núi Đại Thiết Vi đều cháy không thừa sót. Giả sử có người cầm cỏ khô ném vào trong lửa đó tất là phải cháy hết. Nhưng cũng cho là cỏ đó được chẳng cháy. Chớ còn không thể nói rằng trí huệ của đức Như Lai phân biệt không biết hết tam thế tất cả chúng sanh, tất cả quốc độ, tất cả kiếp số, tất cả các

pháp. Vì trí huệ Như Lai bình đẳng thấu rõ tất cả.

Đây là tướng thứ tám của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như phong tai lúc phá hoại thế giới, có gió lớn nổi lên tên là Tán Hoại, có thể phá hư Đại Thiên thế giới, núi Thiết Vi v.v... đều nát thành bụi. Lại có gió lớn tên là Năng Chướng bao che xung quanh Đại Thiên thế giới, ngăn gió Tán Hoại không cho thổi đến những thế giới khác. Nếu không có gió Năng Chướng này thì thập phương thế giới sẽ tan hư cả.

Cũng vậy, đức Như Lai Đẳng Chánh Giác có đại trí phong tên là Năng Diệt, có thể diệt trừ tập khí phiền não của tất cả chư đại Bồ Tát. Có đại trí phong tên là Xảo Trì, khéo giữ gìn chư Bồ Tát căn khí chưa thành thực chẳng cho đại trí phong Năng Diệt dứt tất cả tập khí phiền não. Nếu không có đại trí phong Xảo Trì của Như Lai, thì vô lượng Bồ Tát sẽ sa vào bực Thanh Văn, Bích Chi Phật. Do trí Xảo Trì này làm cho chư Bồ Tát vượt khỏi bực Nhị thừa an trụ nơi bực rốt ráo của Như Lai.

Đây là tướng thứ chín của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát

phải biết như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Trí huệ của đức Như Lai không chỗ nào là chẳng đến. Vì không một chúng sanh nào mà chẳng có đủ Như Lai trí huệ, chỉ do vọng tưởng điên đảo chấp trước nên không chứng được. Nếu rời vọng tưởng thì nhưt thiết trí, tự nhiên trí, vô ngại trí liền hiện tiền.

Ví như có quyển sách lớn bằng Đại Thiên thế giới biên chép hết cả những sự trong Đại Thiên thế giới. Những là biên chép hết những sự trong Đại Thiết Vi Sơn thời lượng bằng núi Đại Thiết Vi, biên chép những sự trong đại địa thời lượng bằng đại địa, biên chép những sự trong Trung Thiên thế giới thời lượng bằng Trung Thiên thế giới, biên chép những sự trong Tiểu Thiên thế giới thời lượng bằng Tiểu Thiên thế giới.

Như vậy nhân đến biên chép những sự trong bốn châu thiên hạ, trong đại hải, trong Tu Di Sơn, trong cung điện của Địa Cư Thiên, của Không Cư Thiên, của Sắc Giới Thiên, của Vô Sắc Giới Thiên, biên chép mỗi xứ thời lượng của sách cũng bằng như vậy. Quyển sách lớn này dầu lượng bằng Đại Thiên thế giới mà toàn ở tại trong một vi trần. Như một vi trần, tất cả

vi trần cũng đều như vậy.

Bấy giờ có một người trí huệ sáng suốt, thành tựu đầy đủ thiên nhãn thanh tịnh, thấy quyển sách này ở trong vi trần không chút lợi ích cho các chúng sanh, bèn nghĩ rằng tôi nên dùng sức tinh tấn phá vỡ vi trần đó để đem quyển sách lớn ra làm cho các chúng sanh được lợi ích. Nghĩ xong, người này liền dùng phương tiện phá vỡ vi trần đem quyển sách lớn ra, làm cho các chúng sanh được lợi ích. Như nơi một vi trần, tất cả vi trần cũng đều như vậy.

Cũng vậy, trí huệ của đức Như Lai vô lượng vô ngại có thể lợi ích khắp tất cả chúng sanh, đầy đủ ở trong thân chúng sanh. Chỉ vì hàng phàm phu vọng tưởng chấp trước nên chẳng biết chẳng hay, chẳng được lợi ích.

Bấy giờ đức Như Lai do trí nhãn thanh tịnh vô ngại xem khắp pháp giới tất cả chúng sanh mà nói rằng: Lạ thay! Lạ thay! Tại sao các chúng sanh này có đủ trí huệ Như Lai, mà ngu si mê lầm chẳng hay chẳng thấy? Ta nên đem thánh đạo dạy cho họ lìa hẳn vọng tưởng chấp trước. Từ trong thân, họ thấy được trí huệ Như Lai quảng đại, như Phật không khác. Nói xong, đức Như Lai liền đem thánh đạo dạy chúng sanh cho họ

lìa vọng tưởng. Lìa vọng tưởng rồi thời chứng được Như Lai vô lượng trí huệ lợi ích an lạc tất cả chúng sanh.

Đây là tướng thứ mười của tâm Như Lai, chư đại Bồ Tát phải biết như vậy.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải dùng vô lượng vô ngại bất tư nghì tướng quảng đại như vậy để biết tâm của đức Như Lai Đăng Chánh Giác.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn nói rõ lại nghĩa này mà nói kệ rằng:

Muốn biết tâm chư Phật
 Nên quán trí huệ Phật
 Phật trí không chỗ nương
 Như hư không vô y
 Chúng sanh mọi điều vui
 Và những trí phương tiện
 Đều nương Phật trí huệ
 Phật trí không y chỉ
 Thanh Văn và Độc Giác
 Cùng chư Phật giải thoát
 Đều nương nơi pháp giới
 Pháp giới không tăng giảm
 Phật trí cũng như vậy
 Xuất sanh nhưt thiết trí

Không tăng cũng không giảm
 Không sanh cũng không diệt
 Như nước thường chảy ngầm
 Ai đào đều được nước
 Nước không niệm, vô tận
 Công lực khắp mười phương
 Phật trí cũng như vậy
 Ở khắp tâm chúng sanh
 Nếu ai siêng tu hành
 Mau được trí quang minh
 Như rồng có bốn châu
 Xuất sanh tất cả báu
 Cất châu chỗ thâm mật
 Kẻ phàm chẳng thấy được
 Phật bốn trí cũng vậy
 Xuất sanh tất cả trí
 Người khác không thấy được
 Chỉ trừ đại Bồ Tát
 Như biển có bốn báu
 Hay rút tất cả nước
 Khiến biển chẳng tràn đầy
 Cũng lại không thêm bớt
 Trí Như Lai cũng vậy
 Dứt sóng trừ pháp ái
 Rộng lớn không ngăn mé
 Hay sanh Phật Bồ Tát

Hạ phương đến Hữu Đảnh
 Dục, Sắc, Vô Sắc giới
 Tất cả nương hư không
 Hư không chẳng phân biệt
 Thanh Văn và Độc Giác
 Bồ Tát các trí huệ
 Đều nương nơi Phật trí
 Trí Phật vô phân biệt
 Núi Tuyết có Dược Vương
 Tên là Vô Tận Căn
 Hay sanh tất cả cây
 Gốc, thân, nhánh, bông, trái
 Phật trí cũng như vậy
 Sinh trong Như Lai chủng
 Đã được Bồ Đề rồi
 Lại sanh Bồ Tát hạnh
 Như người cầm cỏ khô
 Để vào trong kiếp hỏa
 Kim cang còn cháy đỏ
 Cỏ khô tất phải cháy
 Tam thế kiếp và cõi
 Trong đó các chúng sanh
 Cỏ khô cho chẳng cháy
 Phật trí biết tất cả
 Có gió tên Tán Hoại
 Hay phá hoại Đại Thiên

Nếu không gió khác ngăn
 Sẽ hoại vô lượng cõi
 Gió đại trí cũng vậy
 Diệt phiền não Bồ Tát
 Lại có gió Thiện Xảo
 Khiến trụ bực Như Lai
 Như có quyển sách lớn
 Lượng bằng Đại Thiên giới
 Ở trong một vi trần
 Tất cả trần cũng vậy
 Có một người thông minh
 Tịnh nhãn đều thấy rõ
 Phá trần đem sách ra
 Lợi ích khắp chúng sanh
 Phật trí cũng như vậy
 Ở khắp tâm chúng sanh
 Bị vọng tưởng buộc ràng
 Chẳng hay cũng chẳng biết
 Chư Phật đại từ bi
 Khiến họ trừ vọng tưởng
 Phật trí bèn xuất hiện
 Lợi ích chư Bồ Tát

¹ Phổ Hiền đại Bồ Tát lại bảo chư Bồ Tát:

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết cảnh giới của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác như thế nào?

Đại Bồ Tát dùng trí huệ vô ngại biết tất cả cảnh giới thế gian là cảnh giới Như Lai. Biết tất cả tam thế cảnh giới, tất cả cõi cảnh giới, tất cả pháp cảnh giới, tất cả chúng sanh cảnh giới, chơn như vô sai biệt cảnh giới, pháp giới vô chướng ngại cảnh giới, thiết tế vô biên tế cảnh giới, hư không vô phần lượng cảnh giới, cảnh giới không cảnh giới, đều là Như Lai cảnh giới.

Chư Phật tử! Như tất cả thế gian cảnh giới vô lượng, Như Lai cảnh giới cũng vô lượng. Như tất cả tam thế cảnh giới vô lượng, Như Lai cảnh giới cũng vô lượng. Nhẫn đến như cảnh giới không cảnh giới vô lượng, Như Lai cảnh giới cũng vô lượng. Như cảnh giới không cảnh giới tất cả xứ không có, Như Lai cảnh giới cũng vậy, tất cả xứ không có.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết tâm cảnh giới là Như Lai cảnh giới. Như tâm cảnh giới vô lượng vô biên vô phược vô thoát, Như Lai cảnh giới cũng vô lượng vô biên vô phược

¹ Hán bộ quyển năm mươi hai

vô thoát. Vì do tư duy phân biệt như vậy như vậy, nên hiển hiện vô lượng như vậy như vậy.

Chư Phật tử! Như đại Long Vương tùy tâm tuôn mưa, mưa đó chẳng từ trong ra, chẳng từ ngoài ra.

Như Lai cảnh giới cũng như vậy. Tùy ở sự tư duy phân biệt như vậy thời có vô lượng hiển hiện như vậy, ở trong mười phương đều không chỗ đến.

Chư Phật tử! Như nước đại hải đều từ tâm lực của Long Vương khởi ra.

Biển nhứt thiết trí của chư Phật Như Lai cũng như vậy, đều từ đại nguyện thưở xưa của Như Lai mà sanh khởi.

Chư Phật tử! Biển nhứt thiết trí vô lượng vô biên bất tư nghì, chẳng thể ngôn thuyết. Nhưng nay tôi lược nói ví dụ, đại chúng nên lắng nghe.

Nam Diêm Phù Đề này có hai ngàn năm trăm con sông chảy vào đại hải. Tây Câu Gia Ni có năm ngàn con sông chảy vào đại hải. Đông Phất Bà Đề có bảy ngàn năm trăm con sông chảy vào đại hải. Bắc Uất Đơn Việt có một vạn con sông chảy vào đại hải. Bốn châu thiên hạ có hai vạn năm trăm con sông như vậy luôn nối tiếp chảy vào đại hải, nước sông đó đã rất

nhiều.

Trong đại hải lại có Thập Quang Minh Long Vương mưa nước nhiều gấp bội nước sông. Lại có Bá Quang Minh Long Vương mưa nước nhiều gấp bội nước mưa trên. Lại có Đại Trang Nghiêm Long Vương, Ma Na Tư Long Vương, Lô Chấn long Vương, Nan Đà Long Vương, Bạt Nan Đà Long Vương, Vô Lượng Quang Minh Long Vương, Liên Chú Bất Đoạn Long Vương, Đại Thắng Long Vương, Đại Phấn Tấn Long Vương, có tám mươi ức đại Long Vương như vậy đều làm mưa xuống đại hải và đều tuần tự nhiều gấp bội. Thái Tử của Ta Kiệt La Long Vương tên là Diêm Phù Tràng mưa xuống đại hải lại hơn gấp bội Long Vương trên.

Nước trong cung điện của Thập Quang Minh Long Vương chảy vào đại hải gấp bội nước mưa trên. Nước trong cung điện của Bá Quang Minh Long Vương chảy vào đại hải lại gấp bội. Nhân đến cung điện của tám mươi ức đại Long Vương đều riêng khác và đều có nước chảy vào đại hải tuần tự gấp bội nhau.

Ta Kiệt La Long Vương mưa vào đại hải nước nhiều hơn trên. Nước trong cung điện của Ta Kiệt La Long Vương chảy

vào đại hải lại nhiều gấp bội. Nước này màu lưu ly xanh biếc, chảy ra có giờ, do đây nên nước triều của đại hải không lồi giờ.

Chư Phật tử! Như vậy đại hải: nước vô lượng, châu báu vô lượng, chúng sanh vô lượng, đại địa nương dựa cũng vô lượng.

Đại hải vô lượng như vậy so với trí hải vô lượng của đức Như Lai không bằng một phần trăm, không bằng một phần ngàn, nhần đến không bằng một phần ưu ba ni sa đà. Chỉ tùy tâm chúng sanh mà lập ví dụ. Nhưng Phật cảnh giới chẳng phải ví dụ đến được.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết trí hải của Như Lai vô lượng, vì từ sơ phát tâm tu Bồ Tát hạnh không dứt.

Phải biết bửu tự của Như Lai vô lượng vì tất cả pháp Bồ Đề phần Tam Bảo chủng chẳng dứt.

Phải biết chúng sanh trụ trong đó vô lượng, vì tất cả hàng hữu học vô học Thanh Văn, Duyên Giác thọ dụng.

Phải biết trụ địa vô lượng, vì chư Bồ Tát từ Sơ Hoan Hỷ địa đến bực Cứu Cánh Vô Ngại địa ở nơi đó.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát vì nhập vô lượng trí huệ lợi ích tất cả chúng sanh, ở nơi cảnh giới của đức Như Lai Đẳng

Chánh Giác phải biết như vậy.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn rõ lại nghĩa này mà nói kệ rằng:
 Như tâm cảnh giới vô biên lượng
 Chư Phật cảnh giới cũng như vậy
 Như tâm cảnh giới từ ý sanh
 Phật cảnh như vậy phải quán sát
 Như Long chẳng rời khỏi cung điện
 Do tâm oai lực tuôn mưa lớn
 Nước mưa dầu không chỗ đến đi
 Tùy long tâm nên đều đầy đủ
 Thập Lực Mâu Ni cũng như vậy
 Không từ đâu đến chẳng đi đâu
 Nếu có tịnh tâm thời hiện thân
 Lượng bằng pháp giới vào lỗ lông
 Như biển trân bửu vô biên lượng
 Chúng sanh đại địa cũng như vậy
 Thủy tánh một vị đồng không khác
 Kẻ sanh trong đó đều được lợi
 Như Lai trí hải cũng như vậy
 Tất cả chỗ có đều vô lượng
 Hữu học vô học trụ các địa
 Đều ở trong đó được lợi ích.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết hạnh của đức Như Lai Đẳng Chánh Giác như thế nào?

Đại Bồ Tát phải biết vô ngại hạnh là Như Lai hạnh, phải biết chơn như hạnh là Như Lai hạnh.

Chư Phật tử! Như chơn như: tiền tế bất sanh, hậu tế bất động, hiện tại bất khởi. Như Lai hạnh cũng vậy: chẳng sanh, chẳng động, chẳng khởi.

Chư Phật tử! Như pháp giới: chẳng phải hữu lượng, chẳng phải vô lượng, vì vô hình. Cũng vậy, Như Lai hạnh chẳng phải hữu lượng, chẳng phải vô lượng, vì vô hình.

Chư Phật tử! Như chim bay ngang hư không trải qua trăm năm, chỗ đã bay qua cùng chỗ chưa bay qua đều chẳng thể lường, vì hư không giới không biên tế. Cũng vậy, Như Lai hạnh, giả sử có người trải qua trăm ngàn ức na do tha kiếp phân biệt diễn thuyết đã nói chưa nói đều chẳng thể lường, vì Như Lai hạnh không ngăn mé.

Chư Phật tử! Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác trụ hạnh vô ngại, không có chỗ trụ mà hay khắp vì tất cả chúng sanh thị hiện công hạnh. Làm cho họ thấy rồi được vượt hơn tất cả đạo chướng ngại.

Chư Phật tử! Ví như Kim Sí Diệu Vương bay trên hư không, đảo liêng chẳng đi, dùng mắt thanh tịnh quán sát trong cung điện của chư Long, phấn khởi sức mạnh lấy hai cánh quạt nước biển rẽ ra làm hai, bắt rồng mạng sắp chết để ăn.

Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác cũng như vậy, an trụ hạnh vô ngại dùng Phật nhãn thanh tịnh quán sát pháp giới tất cả chúng sanh, nếu là hạng từng đã gieo thiện căn đã thành thực, dùng sức mạnh thập lực vỗ hai cánh chỉ quán quạt tách nước biển tham ái sanh tử ra làm hai mà bắt lấy họ vào trong Phật pháp, cho họ dứt tất cả vọng tưởng hí luận, an trụ nơi hạnh vô ngại vô phân biệt của Như Lai.

Chư Phật tử! Như mặt nhật mặt nguyệt không gì sánh, riêng đi vòng giữa hư không, làm lợi ích chúng sanh, mà không tự nghĩ từ đâu đến và đi đến đâu.

Chư Phật Như Lai cũng như vậy, tánh vốn tịch diệt không phân biệt, thị hiện du hành khắp pháp giới, vì muốn làm lợi ích tất cả chúng sanh, mà làm Phật sự không thôi nghỉ, vẫn không sanh hí luận phân biệt là ta từ đó đến rồi đi qua kia.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải dùng vô lượng phương tiện vô lượng tánh tướng như vậy, để thấy biết công hạnh của đức

Như Lai Đẳng Chánh Giác.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn rõ lại nghĩa này mà nói kệ rằng:

Ví như chơn như chẳng sanh diệt
 Không có nơi chỗ không thể thấy
 Bực Đại Nhiêu Ích, hạnh như vậy
 Vượt hơn tam thế chẳng lường được
 Pháp giới: chẳng giới, chẳng không giới
 Chẳng phải hữu lượng chẳng vô lượng
 Đẳng Đại Công Đức hạnh cũng vậy
 Chẳng: lượng, vô lượng, vì vô thân
 Như chim bay đi ức ngàn năm
 Trước sau hư không chẳng không khác
 Nhiều kiếp diễn thuyết hạnh Như Lai
 Đã nói chưa nói chẳng thể lường
 Điều Vương trên cao xem đại hải
 Rẽ nước bắt lấy rồng để ăn
 Thập Lực hay cứu người thiện căn
 Khiến khỏi biển ải trừ phiền não
 Ví như nhứt nguyệt đi hư không
 Chiếu đến tất cả chẳng phân biệt
 Thế Tôn đi khắp cả pháp giới
 Giáo hóa chúng sanh chẳng động niệm

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai thành Đẳng Chánh Giác như thế nào?

Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai thành Đẳng Chánh Giác nơi tất cả nghĩa không chỗ quán sát, nơi pháp bình đẳng không chỗ nghi làm, không hai, không tướng, không làm, không thôi, không lượng, không mé, rời xa hai bên an trụ nơi trung đạo, vượt khỏi tất cả văn tự ngôn thuyết, biết tất cả chúng sanh tâm niệm nghĩ tưởng, căn tánh, ưa thích, phiền não nhiễm tập. Tóm lại, biết rõ tam thế tất cả pháp.

Chư Phật tử! Ví như đại hải có thể ẩn hiện tất cả hình tượng sắc thân của các chúng sanh trong bốn châu thiên hạ, thế nên mọi loài đều cùng gọi là đại hải.

Chư Phật Bồ Đề cũng như vậy, hiện khắp tất cả chúng sanh căn tánh ưa thích, mà không sở hiện, thế nên gọi là chư Phật Bồ Đề.

Chư Phật tử! Phật Bồ Đề; tất cả văn tự chẳng tuyên được, tất cả âm thanh chẳng đến được, tất cả ngôn ngữ chẳng nói được, chỉ tùy chỗ sở nghi mà phương tiện khai thị.

Chư Phật tử! Lúc đức Như Lai thành Đẳng Chánh Giác được thân lượng bằng tất cả chúng sanh, được thân lượng

bằng tất cả pháp, được thân lượng bằng tất cả cõi, được thân lượng bằng tất cả tam thế, được thân lượng bằng tất cả Phật, được thân lượng bằng tất cả ngữ ngôn, được thân lượng bằng chơn như, được thân lượng bằng pháp giới, được thân lượng bằng hư không giới, được thân lượng bằng vô ngại giới, được thân lượng bằng tất cả nguyện, được thân lượng bằng tất cả hạnh, được thân lượng bằng tịch diệt Niết Bàn giới.

Như thân đã được, ngôn ngữ và tâm đã được cũng như vậy. Được vô lượng vô số tam luân thanh tịnh như vậy.

Chư Phật tử! Lúc đức Như Lai thành Chánh Giác, ở trong thân Như Lai, thấy khắp tất cả chúng sanh thành Chánh Giác. Nhìn đến thấy khắp tất cả chúng sanh nhập Niết Bàn đều đồng một tánh. Một tánh đây chính là không tất cả tánh. Không những tánh gì? Không tánh tướng, không tánh tận, không tánh sanh, không tánh diệt, không tánh ngã, không tánh phi ngã, không tánh chúng sanh, không tánh phi chúng sanh, không tánh Bồ Đề, không tánh pháp giới, không tánh hư không, cũng lại không tánh thành Chánh Giác. Vì biết tất cả pháp đều không tánh nên được nhưt thiết trí đại bi tương tục cứu độ chúng sanh.

Chư Phật tử! Ví như hư không, tất cả thế giới hoặc thành hoặc hoại, hư không thường chẳng thêm bớt, vì hư không vốn vô sanh.

Chư Phật Bồ Đề cũng như vậy, hoặc thành Chánh Giác hay chẳng thành Chánh Giác, cũng không tăng giảm. Vì Bồ Đề vốn không tướng, không phi tướng, không một, không nhiều.

Chư Phật tử! Giả sử có người hay hóa làm hằng hà sa tâm, mỗi mỗi tâm lại hóa làm hằng hà sa Phật, đều không sắc, không hình, không tướng. Hóa như vậy tột hằng hà sa kiếp không thôi nghỉ.

Này chư Phật tử! Các Ngài nghĩ thế nào? Người đó hóa tâm, hóa Phật, có tất cả là bao nhiêu?

Như Lai Tánh Khởi Diệu Đức Bồ Tát nói: Như theo tôi hiểu nghĩa của Ngài nói thời hóa cùng chẳng hóa đồng nhau không khác. Sao lại hỏi là có bao nhiêu?

Phổ Hiền Bồ Tát nói: Lành thay! Lành thay! Đúng như lời Ngài nói.

Giả sử tất cả chúng sanh ở trong một niệm đều thành Chánh giác cùng chẳng thành Chánh giác đồng nhau không khác. Vì Bồ Đề không có tướng. Nếu không tướng thời không

tăng, không giảm.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết như vậy: Thành Đăng Chánh Giác đồng với Bồ Đề một tướng không tướng. Lúc đức Như Lai thành Đăng Chánh Giác dùng phương tiện nhứt tướng nhập tam muội thiện giác trí. Nhập rồi ở một thân quảng đại thành Chánh Giác hiện thân bằng số tất cả chúng sanh trụ ở trong thân. Như một thân quảng đại thành Chánh Giác tất cả thân quảng đại thành Chánh Giác đều như vậy cả.

Chư Phật tử! Đức Như Lai có vô lượng môn thành Chánh Giác như vậy, vì thế phải biết đức Như Lai hiện thân vô lượng. Vì vô lượng nên nói thân Như Lai là vô lượng giới đồng với chúng sanh giới.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết thân Như Lai trong một lỗ lông có thân chư Phật bằng số tất cả chúng sanh. Vì đức Như Lai thành Đăng Chánh Giác rất ráo không sanh diệt. Như một lỗ lông khắp pháp giới, tất cả lỗ lông cũng đều như vậy. Phải biết chẳng có một chút chỗ nào là không có thân Phật. Vì đức Như Lai thành Đăng Chánh Giác không chỗ nào chẳng đến. Tùy sở năng, tùy thế lực, ở dưới cây Bồ Đề đạo tràng trên tòa sư tử, hiện nhiều thân thành Đăng Chánh Giác.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết tâm mình, niệm niệm thường có Phật thành Chánh Giác. Vì chư Phật Thế Tôn chẳng rời tâm này mà thành Chánh Giác. Như tâm mình, tâm của tất cả chúng sanh cũng đều như vậy, đều thường có Như Lai thành Đẳng Chánh Giác, rộng lớn cùng khắp không chỗ nào chẳng có, chẳng rời, chẳng dứt, không thôi nghỉ, nhập pháp môn phương tiện bất tư nghì.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai thành Đẳng Chánh Giác như vậy.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn rõ lại nghĩa này mà nói kệ rằng:
 Chánh Giác biết rõ tất cả pháp
 Không hai lìa hai đều bình đẳng
 Tự tánh thanh tịnh như hư không
 Ngã cùng phi ngã chẳng phân biệt
 Như biển ẩn hiện thân chúng sanh
 Do đây gọi biển là đại hải
 Bồ Đề ẩn khắp các tâm hành
 Vì thế nên gọi là Chánh Giác
 Ví như thế giới có thành hoại
 Mà ở hư không chẳng thêm bớt
 Tất cả chư Phật hiện thế gian
 Bồ Đề một tướng thường không tướng
 Như người hóa tâm hóa làm Phật

Hóa cùng chẳng hóa tánh không khác
 Tất cả chúng sanh thành Bồ Đề
 Thành cùng chẳng thành không tăng giảm
 Phật có tam muội tên Thiện Giác
 Dưới cây Bồ Đề nhập định này
 Phóng vô lượng quang bằng chúng sanh
 Khai ngộ quần sanh như sen nở
 Như tam thế kiếp sát, chúng sanh
 Có những tâm niệm và căn, dục
 Thân bằng số ấy đều hiện ra
 Nên Chánh Giác gọi là vô lượng
 Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai Đẳng

Chánh Giác chuyển pháp luân như thế nào?

Đại Bồ Tát phải biết như vậy: Đức Như Lai dùng sức tâm
 tự tại không khởi không chuyển mà chuyển pháp luân, vì biết
 tất cả pháp thường không khởi. Dùng ba thứ chuyển dứt chỗ
 đáng dứt mà chuyển pháp luân, vì biết tất cả pháp lìa biên
 kiến. Lìa dục tế phi tế mà chuyển pháp luân. Vì nhập tất cả
 pháp hư không tế. Không có ngôn thuyết mà chuyển pháp
 luân, vì biết tất cả pháp chẳng thể nói. Rốt ráo tịch diệt mà
 chuyển pháp luân, vì biết tất cả pháp là tánh Niết Bàn. Dùng
 tất cả văn tự, tất cả ngữ ngôn mà chuyển pháp luân, vì âm

thanh của Như Lai không chỗ nào chẳng đến. Biết tiếng như vang mà chuyển pháp luân, vì rõ tánh chơn thiệt của các pháp. Trong một âm thanh phát ra tất cả âm thanh mà chuyển pháp luân, vì rốt ráo không chủ. Không sót không hết mà chuyển pháp luân, vì trong ngoài không nhiệm trước.

Chư Phật tử! Ví như tất cả văn tự ngữ ngôn tột kiếp vị lai nói chẳng hết được. Phật chuyển pháp luân cũng như vậy, tất cả văn tự an lập hiển thị không thôi nghỉ không cùng tận.

Chư Phật tử! Như Lai pháp luân đều nhập tất cả ngữ ngôn văn tự mà không chỗ trụ. Ví như viết chữ vào khắp tất cả sự, tất cả lời, tất cả toán số, tất cả chỗ thế gian và xuất thế gian mà không chỗ trụ.

Âm thanh của đức Như Lai cũng như vậy, vào khắp tất cả xứ tất cả chúng sanh, tất cả pháp, tất cả nghiệp, tất cả báo, mà không chỗ trụ.

Các thứ ngữ ngôn của tất cả chúng sanh đều chẳng rời pháp luân của đức Như Lai, vì thiệt tướng của ngôn âm chính là pháp luân vậy.

Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai chuyển pháp luân như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Đại Bồ Tát muốn biết đức Như Lai chuyển pháp luân, thời phải biết chỗ xuất sanh pháp luân của đức Như Lai.

Chư Phật tử! Đức Như Lai tùy theo tâm hành dục lạc vô lượng sai khác của tất cả chúng sanh, phát ra ngàn ấy âm thanh mà chuyển pháp luân.

Chư Phật tử! Đức Như Lai có tam muội tên là cứu cánh vô ngại vô úy. Nhập tam muội này rồi, ở mỗi mỗi thân mỗi mỗi miệng thành Đẳng Chánh Giác, đều phát ra ngôn âm bằng số tất cả chúng sanh. Trong mỗi mỗi ngôn âm đầy đủ các ngôn âm đều riêng khác mà chuyển pháp luân, làm cho tất cả chúng sanh đều hoan hỷ.

Người biết được đức Như Lai chuyển pháp luân như vậy, phải biết người này đã tùy thuận tất cả Phật pháp. Không biết như vậy thời chẳng phải là tùy thuận.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết đức Phật chuyển pháp luân như vậy, vì vào khắp vô lượng chúng sanh giới.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn rõ lại nghĩa này mà nói kệ rằng:

Như Lai pháp luân không sở chuyển
 Tam thế vô khởi cũng vô đắc
 Như văn tự không thời gian hết
 Thập Lực pháp luân cũng như vậy
 Như chữ vào khắp mà không đến
 Chánh Giác pháp luân cũng như vậy
 Vào các ngôn âm không chỗ vào
 Hay khiến chúng sanh đều hoan hỷ
 Phật có tam muội tên cứu cánh
 Nhập định này rồi mới thuyết pháp
 Tất cả chúng sanh vô lượng biên
 Khắp pháp ngôn âm khiến tỏ ngộ
 Trong mỗi ngôn âm lại còn diễn
 Vô lượng ngôn âm đều sai khác
 Thế gian tự tại vô phân biệt
 Tùy họ sở thích khắp khiến nghe
 Văn tự chẳng từ trong ngoài ra
 Cũng chẳng hư mất, không chứa nhóm,
 Mà vì chúng sanh chuyển pháp luân
 Tự tại như vậy rất kỳ đặc.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai Đẳng

Chánh Giác nhập Niết Bàn như thế nào?

Đại Bồ Tát muốn biết đại Niết Bàn của đức Như Lai, cần phải biết rõ căn bản tự tánh. Như chơn như Niết bàn, Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Như thiết tế Niết Bàn, Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Như pháp giới Niết Bàn, Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Như hư không Niết Bàn, Như Lai Niết bàn cũng như vậy. Như pháp tánh Niết Bàn. Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Như ly dục tế Niết Bàn, Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Như vô tướng tế Niết Bàn, Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Như ngã tánh tế Niết Bàn, Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Như Nhứt thiết pháp tánh tế Niết Bàn, Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Như chơn như tế Niết Bàn, Như Lai Niết Bàn cũng như vậy. Vì Niết Bàn vô sanh vô xuất. Nếu pháp vô sanh vô xuất thời vô diệt.

Chư Phật tử! Như Lai chẳng vì Bồ Tát mà nói chư Phật cứu cánh Niết Bàn, cũng chẳng vì Bồ Tát mà thị hiện việc ấy. Vì muốn cho Bồ Tát thấy tất cả Như Lai thường ở trước, ở trong một niệm thấy tất cả chư Phật quá khứ, vị lai sắc tướng viên mãn đều như hiện tại, cũng chẳng móng tưởng là hai chẳng hai. Vì đại Bồ Tát đã lìa hẳn tướng chấp.

Chư Phật Như Lai vì muốn làm cho chúng sanh có lòng

mến thích nên xuất hiện ra đời. Vì muốn chúng sanh luyện mộ mà thị hiện Niết Bàn. Nhưng thiệt ra đức Như Lai không có xuất thế cũng không Niết Bàn. Vì đức Như Lai thường trụ thanh tịnh pháp giới, tùy theo tâm của chúng sanh mà thị hiện.

Chư Phật tử! Ví như mặt nhật mọc chiếu khắp tất cả thế gian, trong tất cả đồ đựng nước trong sạch đều có bóng mặt nhật hiện, cùng khắp các xứ mà không có đến đi. Nếu có một đồ đựng bị bể thì chẳng hiện bóng mặt nhật. Đây không phải lỗi ở mặt nhật mà do đồ đựng nước bị bể.

Như Lai trí cũng như vậy, hiện khắp pháp giới không trước không sau. Trong tâm thanh tịnh của tất cả chúng sanh đức Như Lai đều hiện. Tâm thường thanh tịnh thì thường thấy thân Phật. Nếu tâm ô trược, hư bể thì không thấy Như Lai.

Chư Phật tử! Nếu có chúng sanh nên do Niết Bàn mà được độ thì đức Như Lai vì họ mà thị hiện Niết Bàn. Nhưng thiệt ra đức Như Lai không sanh, không mất, không có diệt độ.

Ví như hỏa đại nơi tất cả thế gian hay làm thành lửa. Hoặc có lúc ở một xứ lửa tắt. Nhưng chẳng phải lửa ở tất cả thế gian đều tắt.

Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác cũng như vậy, ra làm Phật sự ở tất cả thế giới. Hoặc ở một thế giới việc làm đã xong hiện nhập Niết bàn, há lại tất cả thế giới chư Phật Như Lai đều diệt độ!

Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai Đẳng Chánh Giác đại Niết Bàn như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Ví như thuật sĩ giỏi biết huyền thuật, dùng sức huyền thuật ở trong tất cả cõi nước, thành ấp, tụ lạc nơi Đại Thiên thế giới mà thị hiện huyền thân, dùng sức huyền giữ còn đến cả kiếp. Hoặc ở một xứ huyền sự đã xong bèn ẩn thân chẳng hiện. Nhưng chẳng phải tất cả xứ đều ẩn thân.

Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác cũng như vậy, giỏi biết vô lượng trí huệ phương tiện các thứ huyền thuật, hiện thân khắp tất cả pháp giới, giữ gìn còn mãi tốt thưở vị lai. Hoặc ở một xứ, tùy tâm của chúng sanh việc làm đã xong bèn thị hiện nhập Niết bàn. Há lại vì ở một xứ đức Phật nhập Niết bàn bèn cho rằng tất cả Phật đều diệt độ!

Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai Đẳng Chánh Giác đại Niết Bàn như vậy.

Lại nữa, chư Phật tử! Lúc đức Như Lai Đẳng Chánh Giác thị hiện Niết bàn, bèn nhập bất động tam muội. Nhập tam muội này rồi, ở mỗi mỗi thân Phật đều phóng vô lượng trăm ngàn ức na do tha đại quang minh. Mỗi mỗi quang minh đều hiện vô số hoa sen. Mỗi mỗi hoa sen đều có bất khả thuyết nhị hoa diệu bửu. Mỗi mỗi nhị hoa đều có tòa sư tử. Trên mỗi mỗi tòa đều có đức Như Lai ngồi kiết già. Số thân Phật bằng với số tất cả chúng sanh, đều đủ mọi sự công đức trang nghiêm thượng diệu, từ bốn nguyện lực mà sanh khởi.

Nếu có chúng sanh thiện căn thành thực, thấy thân Phật rồi đều thọ hóa. Nhưng thân Phật kia tột vị lai tế rất ráo an trụ tùy nghi hóa độ tất cả chúng sanh chưa từng lỗi thời.

Chư Phật tử! Thân của đức Như Lai không có phương xứ, chẳng thiệt chẳng hư, chỉ do bốn thế nguyện lực của chư Phật, hễ chúng sanh đáng được độ thời bèn xuất hiện.

Đại Bồ Tát phải biết đức Như Lai Đẳng Chánh Giác đại Niết bàn như vậy.

Chư Phật tử! Đức Như Lai trụ nơi vô lượng vô ngại cứu cánh pháp giới, hư không giới, chơn như, pháp tánh, vô sanh, vô diệt và thiệt tế, vì các chúng sanh mà tùy thời thị hiện. Do

bốn nguyên giữ gìn nên không thôi nghĩ. Chẳng bỏ tất cả chúng sanh, tất cả cõi, tất cả pháp.

Phổ Hiền Đại Bồ Tát muốn rõ lại nghĩa này mà nói kệ rằng:

Mặt nhật phóng sáng chiếu thế gian
 Đờ hư nước lọt bóng liền mất,
 Tối Thắng Thế Tôn cũng như vậy
 Chúng sanh không tin thấy nhập diệt
 Như hỏa đại thành lửa thế gian
 Hoặc một thành ấp có lúc tắt,
 Tối Thắng Thế Tôn khắp pháp giới
 Xứ giáo hóa xong hiện nhập diệt
 Thuật sĩ hiện thân tất cả cõi
 Chỗ việc đã xong thời ẩn thân,
 Như Lai hóa xong cũng như vậy
 Ở cõi nước khác thường thấy Phật
 Phật có tam muội tên bất động
 Hóa chúng sanh rồi nhập định này
 Một niệm thân phóng vô lượng quang
 Quang hiện liên hoa, hoa có Phật
 Phật thân vô số khắp pháp giới
 Chúng sanh có phước thời được thấy
 Như vậy vô số mỗi mỗi thân

Thọ mạng trang nghiêm đều đầy đủ

Như tánh vô sanh, Phật xuất thế

Như tánh vô diệt, Phật Niết bàn

Ngôn từ ví dụ thảy đều dứt

Tất cả nghĩa thành không cùng sánh.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát phải biết ở chỗ đức Như Lai
Đẳng Chánh Giác, thấy nghe thân cận gieo trồng thiện căn như
thế nào?

Đại Bồ Tát phải biết ở chỗ đức Như Lai, thấy nghe gần gũi
gieo trồng thiện căn thảy đều chẳng luống, vì xuất sanh vô tận
giác huệ, vì rời tất cả chướng nạn, vì quyết định đến nơi cứu
cánh, vì không hư dối, vì tất cả nguyện viên mãn, vì chẳng hết
hạnh hữu vi, vì tùy thuận trí vô vi, vì sanh Phật trí, vì tột vị lai
tế, vì thành thẳng hạnh nhưt thiết chủng, vì đến vô công dụng
trí địa.

Chư Phật tử! Ví như trượng phu ăn chút ít chất kim cương
trọn không tiêu tất phải xuyên lủng thân lọt ra ngoài. Vì chất
kim cương chẳng cùng ở chung với nhục thân tạp uế.

Nơi đức Như Lai, gieo một ít căn lành cũng như vậy, tất
phải xuyên thấu tất cả phiền não hữu vi hạnh đến nơi trí vô vi
cứu cánh. Vì chút thiện căn này chẳng cùng ở chung với

những hữu vi hạnh phiền não.

Chư Phật tử! Giả sử cỏ khô chất đống lớn bằng núi Tu Di, ném vào cỏ một đóm lửa nhỏ tất sẽ cháy hết cả. Vì lửa hay cháy vậy.

Nơi đức Như Lai, gieo một ít thiện căn cũng như vậy, tất hay cháy hết tất cả phiền não rốt ráo đến Vô dư Niết bàn. Vì chút thiện căn tánh rốt ráo vậy.

Chư Phật tử! Ví như núi Tuyết có cây Dược vương tên là Thiện Kiếp. Nếu ai được thấy thời cặp mắt được thanh tịnh. Nếu ai được nghe thời tai được thanh tịnh. Nếu ai được ngửi thời mũi được thanh tịnh. Nếu ai được nếm thời lưỡi được thanh tịnh. Nếu ai được chạm đến thời thân thanh tịnh. Nếu có ai lấy đất nơi gốc cây ấy, cũng có thể dùng để trị bệnh được.

Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác cũng như vậy, có thể làm tất cả sự lợi ích cho chúng sanh. Nếu có ai thấy sắc thân Như Lai thời mắt được thanh tịnh. Nếu ai được nghe danh hiệu Phật thời tai được thanh tịnh. Nếu ai ngửi được giới hương Như Lai thời mũi được thanh tịnh. Nếu ai nếm được pháp vị của Như Lai thời lưỡi được thanh tịnh, đủ tướng rộng dài, hiểu pháp ngữ ngôn. Nếu ai được chạm đến quang minh của

Như Lai thời thân được thanh tịnh rất ráo được pháp thân vô thượng. Nếu ai nhớ niệm đức Như Lai thời được niệm Phật tam muội thanh tịnh. Nếu ai cúng dường chỗ đất của đức Như Lai đi qua, và tháp miếu thờ Phật cũng được đủ thiện căn trừ diệt tất cả họa phiền não, được vui của Hiền Thánh.

Chư Phật tử! Nay tôi nói với các Ngài: Mặc dầu có chúng sanh vì nghiệp chướng che đậy nên thấy nghe nơi Phật mà chẳng có lòng mến tin, vẫn cũng gieo được căn lành không luống uổng, nhân đến rất ráo nhập Niết bàn.

Đại Bồ Tát phải biết ở nơi đức Như Lai, thấy nghe gần gũi gieo trồng căn lành như vậy, đều lìa tất cả pháp bất thiện, đầy đủ thiện pháp.

Chư Phật tử! Đức Như Lai dùng tất cả ví dụ nói nhiều sự, không có ví dụ nào nói được pháp này. Vì bất tư nghì, đường tâm trí tuyệt vậy. Chư Phật, chư Bồ Tát chỉ tùy tâm của chúng sanh khiến họ hoan hỷ mà nói ví dụ, chớ chẳng phải là rất ráo.

Pháp môn này gọi là chỗ bí mật của đức Như Lai, gọi là chỗ mà tất cả thế gian chẳng biết được, gọi là nhập Như Lai ấn, gọi là khai cửa đại trí, gọi là thị hiện chủng tánh Như Lai, gọi là thành tựu tất cả Bồ Tát, gọi là tất cả thế gian không làm

hư hoại được, gọi là một bề tỳ thuận cảnh giới Như Lai, gọi là hay thanh tịnh tất cả chúng sanh giới, gọi là diễn thuyết Như Lai căn bản thiết tánh pháp bất tư nghì rốt ráo.

Chư Phật tử! Pháp môn này đức Như Lai chẳng nói với những chúng sanh khác. Chỉ nói với chư Bồ Tát xu hướng Đại thừa, chỉ nói với chư Bồ Tát ngồi nơi bất tư nghì thừa. Pháp môn này chẳng vào tay của tất cả chúng sanh khác, chỉ trừ chư Đại Bồ Tát.

Chư Phật tử! Ví như Chuyển Luân Thánh Vương có bảy báu. Nhơn bảy báu này mà hiển bày Luân Vương. Bảy báu này chẳng vào tay chúng sanh khác chỉ trừ Thái tử do Đệ Nhất phu nhân sanh, đầy đủ trọn vẹn các tướng Thánh Vương. Nếu Chuyển luân Thánh Vương không có Thái tử đầy đủ đức tướng, thời sau khi Thánh Vương thăng hà trong vòng bảy ngày các báu đều tan mất.

Cũng vậy, kinh này chẳng vào tay của các chúng sanh khác, chỉ trừ chơn tử của đức Như Lai Pháp Vương sanh nhà Như Lai, gieo căn lành Như Lai. Nếu không có những chơn tử này, thời pháp môn đây chẳng bao lâu sẽ tan mất. Vì tất cả hàng nhị thừa chẳng được nghe kinh này huống là thọ trì, đọc

tụng, biên chép, phân biệt giải thuyết. Chỉ có chư Bồ Tát mới có thể được như vậy.

Do những có trên đây, chư Đại Bồ Tát nghe pháp môn này nên rất vui mừng, dùng tâm tôn trọng cung kính đánh lễ. Vì Đại Bồ Tát tin ưa kinh này thời mau được Vô thượng Chánh Đẳng Chánh Giác.

Chư Phật tử! Giả sử có Bồ Tát trong vô lượng trăm ngàn ức na do tha kiếp thật hành sáu môn ba la mật, tu tập những pháp Bồ Đề phần, nếu chưa nghe pháp môn đại oai đức bất tư nghì củ Như Lai đây. Hoặc nghe rồi mà chẳng tin, chẳng hiểu, chẳng thuận, chẳng nhập, thời chẳng được gọi là chơn thiệt Bồ Tát. Vì chẳng được sanh nhà Như Lai. Nếu được nghe pháp môn vô chướng ngại trí huệ vô lượng bất tư nghì của Như Lai đây, nghe rồi tin hiểu tùy thuận ngộ nhập. Nên biết người này sanh nhà Như Lai, tùy thuận cảnh giới của tất cả Như Lai, đầy đủ pháp Bồ Tát, an trụ cảnh giới nhưt thiết chủng trí, xa lìa tất cả những pháp thế gian, xuất sanh tất cả công hạnh của Như Lai, thông đạt tất cả pháp tánh của Bồ Tát, nơi đức tự tại của Phật không lòng nghi lằm, trụ nơi pháp vô sư, thâm nhập cảnh giới vô ngại của Như Lai.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát nghe pháp này rồi, thời có thể dùng bình đẳng trí biết vô lượng pháp. Thời hay dùng tâm chánh trực là các phân biệt. Thời có thể dùng thẳng dục lạc hiện tiền được thấy chư Phật. Thời có thể dùng sức tác ý nhập hư không giới bình đẳng. Thời có thể dùng niệm tự tại đi vô biên pháp giới. Thời có thể dùng sức trí huệ đủ tất cả công đức. Thời có thể dùng trí tự nhiên là tất cả cấu nhiễm thế gian. Thời có thể dùng tâm Bồ Đề vào tất cả thế giới mười phương. Thời có thể dùng sức quán sát lớn biết tam thế chư Phật đồng một thể tánh. Thời có thể dùng trí thiện căn hồi hướng vào khắp pháp như vậy: chẳng vào mà vào, chẳng phan duyên nơi một pháp, hằng dùng một pháp quán sát tất cả pháp.

Chư Phật tử! Đại Bồ Tát thành tựu công đức như vậy, dùng chút ít công lực liền được vô sư tự nhiên trí.

Phổ Hiền đại Bồ Tát muốn tuyên lại nghĩa này mà nói kệ rằng:

Thấy nghe cúng dường chư Như Lai
 Thời được công đức vô biên lượng
 Ở trong hữu vi trọn không hết

Tất diệt phiền não là những khổ
 Như người nuốt chút ít kim cương
 Tất không tiêu được phải ra ngoài
 Công đức cúng dường đấng Thập Lực
 Diệt phiền não đến kim cương trí
 Như cỏ khô bằng núi Tu Di
 Ném đóm lửa nhỏ đều cháy hết
 Chút ít công đức cúng dường Phật
 Tất đoạn phiền não đến Niết bàn
 Núi Tuyết có thuốc tên Thiện Kiến
 Thấy nghe người chạm tiêu các bệnh
 Nếu ai thấy nghe đấng Thập Lực
 Được thăng công đức đến Phật trí

Bảy giờ do thần lực của Phật, do pháp như vậy, mười phương đều có mười bất khả thuyết trăm ngàn ức na do tha thế giới sáu cách chấn động: Những là Đông vọt Tây lặn, Tây vọt Đông lặn, Nam vọt Bắc lặn, Bắc vọt Nam lặn, mé vọt giữa lặn, giữa vọt mé lặn. Mười tám tướng động: những là động, biến động, đẳng biến động, dũng biến dũng, đẳng biến dũng, khởi biến khởi, đẳng biến khởi, chấn biến chấn, đẳng biến chấn, hống biến hống, đẳng biến hống, kích biến kích, đẳng biến kích. Mưa mây hoa hơn cõi trời, mây lọng, mây tràng,

mây phan, mây hương, mây tràng hoa, mây hương thoa, mây đồ trang nghiêm, mây đại quang minh ma ni bửu, mây chư Bồ Tát ca ngợi, mây thân sai khác của bất khả thuyết Bồ Tát. Mưa mây thành Chánh giác, mây nghiêm tịnh bất tư nghì thế giới, mây âm thanh ngữ ngôn của Phật đầy khắp vô biên thế giới.

Như ở bốn châu thiên hạ này thần lực của đức Như Lai thị hiện như vậy, làm cho chư Bồ Tát rất hoan hỷ, cùng khắp mười phương tất cả thế giới đều cũng như vậy.

Bấy giờ mười phương đều qua khỏi tám mươi bất khả thuyết trăm ngàn ức na do tha Phật sát vi trần số thế giới, đều có tám mươi bất khả thuyết trăm ngàn ức na do tha Phật sát vi trần số Như Lai đồng hiệu Phổ Hiền đều hiện ra trước Phổ Hiền Bồ Tát mà bảo rằng:

Lành thay Phật tử! Nhà người có thể thừa oai lực của Phật, tùy thuận pháp tánh mà diễn nói pháp Như Lai xuất hiện bất tư nghì.

Này Phật tử! Mười phương chúng ta tám mươi bất khả thuyết trăm ngàn ức na do tha Phật sát vi trần số chư Phật đồng hiệu Phổ Hiền đều nói pháp này.

Này Phật tử! Nay trong pháp hội này có mười vạn sát vi

trần số đại Bồ Tát được tất cả thần thông tam muội của Bồ Tát, chư Phật chúng ta đều thọ ký họ một đời sẽ được Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Lại có Phật sát vi trần số chúng sanh phát Bồ đề tâm, chư Phật chúng ta cũng thọ ký họ ở đời vị lai trải qua bất khả thuyết Phật sát vi trần số kiếp, đều được thành Phật đồng hiệu là Phật Thù Thắng Cảnh Giới.

Chư Phật chúng ta vì muốn cho chư Bồ Tát vị lai được nghe pháp này, nên đều cùng hộ trì. Như hóa độ chúng sanh nơi bốn châu thiên hạ này, mười phương trăm ngàn ức na do tha vô số vô lượng, nhân đến bất khả thuyết bất khả thuyết pháp giới hư không tất cả thế giới, hóa độ chúng sanh cũng đều như vậy.

Bấy giờ do thần lực của thập phương chư Phật, do nguyện lực của Tỳ Lô Giá Na, do pháp như vậy, do sức thiện căn, do Như Lai khởi trí chẳng vượt ngoài tâm niệm, do Như Lai ứng duyên chẳng lỗi thời, do tùy thời giác ngộ chư Bồ Tát, do thưở trước tu hành không hư mất, do làm cho được hạnh Phổ Hiền quảng đại, do hiển hiện tất cả trí tuệ tại, nên mười phương đều qua khỏi mười bất khả thuyết trăm ngàn ức na do tha Phật sát

vi trần số thế giới đều có mười bất khả thuyết trăm ngàn ức na do tha Phật sát vi trần số Bồ Tát đồng đến nơi đây, đầy khắp tất cả mười phương pháp giới, thị hiện sự quảng đại trang nghiêm của Bồ Tát, phóng lưới đại quang minh, chấn động tất cả mười phương thế giới, làm hư tan tất cả cung điện của các loài ma, tiêu diệt tất cả những khổ ác đạo, hiển hiện tất cả oai đức của Như Lai, ca ngâm khen ngợi vô lượng pháp công đức sai biệt của Như Lai, khắp mưa tất cả những thứ mưa, thị hiện vô lượng thân sai biệt, lãnh thọ vô lượng Phật pháp, do thần lực của Phật nên đồng nói rằng:

Lành thay Phật tử! Ngài có thể nói pháp bất khả hoại của Như Lai đây.

Này Phật tử! Chư Bồ Tát chúng tôi đều hiệu Phổ Hiền, đều từ thế giới Phổ Quang Minh chỗ của đức Như Lai Phổ Tràng Tự Tại mà đến đây. Tất cả thế giới đó đều nói pháp này. Văn cú như vậy, nghĩa lý như vậy, tuyên thuyết như vậy, quyết định như vậy, đều đồng ở đây chẳng thêm chẳng bớt.

Chư Bồ Tát chúng tôi đều do thần lực của Phật, do được pháp Như Lai nên đến nơi đây để chứng minh cho Ngài.

Như chúng tôi đến đây, mười phương khắp hư không,

khắp pháp giới tất cả thế giới bốn châu thiên hạ cũng như vậy.

Bấy giờ Phổ Hiền Bồ Tát thừa thần lực của Phật, quán sát tất cả Bồ Tát đại chúng, muốn tuyên rõ lại oai đức quảng đại xuất hiện của Như Lai, chánh pháp chẳng thể trở hoại của Như Lai, vô lượng thiện căn đều chẳng lường, chư Phật xuất thế ắt đủ tất cả pháp tối thắng, giới quán sát được tâm chúng sanh tùy nghi thuyết pháp chưa từng lỗi thời, sanh Bồ Tát vô lượng pháp quang, tất cả chư Phật tự tại trang nghiêm, tất cả Như Lai một thân không khác sanh khởi do từ đại hạnh thuở trước.

Nói kệ rằng:

Tất cả Như Lai những công hạnh
 Thế gian ví dụ không kịp được
 Vì khiến chúng sanh được ngộ giải
 Chẳng dụ làm dụ mà hiển thị
 Pháp thậm thâm vi mật như vậy
 Trăm ngàn muôn kiếp khó được nghe
 Người tinh tấn trí huệ điều phục
 Mới được nghe nghĩa bí áo này
 Nếu nghe pháp này sanh hoan hỉ
 Kia từng cúng dường vô lượng Phật

Được Phật gia trì chỗ nhiếp thọ
Trời người ca ngợi thường cúng dường
Đây là pháp cứu thế đệ nhất
Đây hay cứu độ những quần phẩm
Đây hay xuất sanh đạo thanh tịnh
Các Ngài thọ trì chớ phóng dật.